

אתגרת

בשבע 1159 | כ"ז באב תשפ"ה, 21.08.2025

בסרפי כתרם

גם כשמאחוריה הצלחות כמו 'סרוגים' ו'בחורים טובים', התסריטאית חוה דיבון עדיין נתקלת בסירובים בשל היותה דתייה, ימנית, אמא וסבתא. אבל בדרך אל יצירת הסדרה העלילתית 'התנתקות', ההזדהות המלאה שלה עם תושבי גוש קטיף נחשבה דווקא ליתרון // **יוסף ארנפלד**

אחרי שנתיים של גלות והתמודדות עם טראומת ה-7 באוקטובר, מנהלת הקהילה שירי אביב מנצחת על חזרת תושבי עין השלושה אל בתיהם בקיבוץ שבעוטף // **הדס צורי** | חילוקי דעות פוליטיים גורמים לא פעם לבעיות בזוגיות, אבל בחיי הנישואין של רוזולט וצ'רצ'יל הפערים האידיאולוגיים דווקא הביאו ברכה // **חנה קטן**

חיים במתנה

עו"ד נריה מאיר, בן 45, נשוי ואב לחמישה, תושב רחלים, ראש המחלקה לתפוצות בהסתדרות הציונית העולמית

פז"ח כלייה

תרמתי כליה לפני עשור. תורם מספר 164.

מאין באת

הוריי נמנים על מייסדי היישוב עפרה, כך שנולדתי וגדלתי בעפרה ובמוסדות החינוך שלה. לאחר מכן למדתי בישיבה התיכונית נתיב מאיר בירושלים. בתום לימודים של שנה וחצי בישיבת הסדר, התגייסתי לחטיבת הצנחנים. במהלך השירות הצבאי עזבתי את מסלול ההסדר, המשכתי לקצונה זכיתי להשתתף במבצעים רבים כגון חומת מגן וגאות ושפל, ובמילואים במלחמת לבנון השנייה. גם כיום אני זוכה לשרת כמפקד פלגת לוחמי קשר בחטיבת הצנחנים במילואים בדרגת רב סרן. במלחמה הייתי מגויס יותר מ-200 ימים, ובקרוב נעלה לעוד קו בגבול סוריה. בפן המקצועי, לאחר כמה שנים בתפקיד רכז מחוז ירושלים בבני עקיבא, שבהן שילבתי לימודי משפטים, התמחיתי אצל המשנה ליועץ המשפטי לממשלה (פלילי), וכעורך דין עבדתי גם כנסת, בה זכיתי להוביל כמה חוקים שנכנסו לתוקף.

חיים של שליחות

בעשר השנים האחרונות אני חבר ההנהלה של ההסתדרות הציונית העולמית, ובארבע שנים האחרונות גם ראש המחלקה לתפוצות. במסגרת התפקיד מאז תחילת המלחמה יצרנו פרויקטים רבים שתכליתם לחבר את יהודי התפוצות לגבורת הלוחמים ולסיפורי הנופלים, כדי שהדור הצעיר בתפוצות יהיה מחובר יותר לאומה של גיבורים שהתגלתה כאן. בעבר עמדתי בראשות ההנהגה העולמית של תנועת בית"ר. במסגרת התפקיד הקמנו מעוזים חדשים של התנועה ברחבי העולם, יצרנו את מוזיאון פלוגת הכותל בירושלים והבאנו לפתיחת תוכניות עלייה חדשות שהביאו מאות עולים צעירים לישראל.

רגע מכונן

אני מקבוצת המיעוט ב'מתנת חיים' של אלו שתרמו בתוך המשפחה. אחי הבכור, הרב אלישיב מאיר, הוא ר"מ בישיבה הגבוהה במצפה רמון. הייתה לו מחלת ילדות של בעיות בתפקוד הכליה, והוא ניסה כל מיני דרכים אלטרנטיביות לשמור על תפקוד מיטבי. ברגע שהרופאים אמרו שהוא מתקרב לדיאליזה, ידענו שזה הזמן לתרום לו כליה. כשהתחיל בירור ראשוני בתוך המשפחה על האפשרות לתרומת כליה, ביקשתי לקחת על עצמי את המשימה המיוחדת הזאת.

קופצים למים

תרומת כליה לא הייתה צעד מקובל בימים ההם, ואני מודה לאחי על הזכות שהוא נתן לי לתת לו, כי אני מרגיש שבזכותו יכולתי לקחת חלק בייעוד שלנו בעולם, שהוא לתת לאחר. גם את 'מתנת חיים' לא הכרתי לפני כן, ואחי פתח לי את הדלת לעולם המופלא של העמותה וגם

צילום: ההסתדרות הציונית העולמית

ממרחק השנים, תרומת הכליה הייתה בשבילי מתנה ענקית. זאת הדרך הכי קרובה של גברים להביא חיים לעולם. הקושי הרפואי וההחלמה קטנים לאין שיעור לעומת מה שזה נותן לנו בתכלית ובמתנה הגדולה של האפשרות לתת

בתכלית ובמתנה הגדולה של האפשרות לתת. הזכות לתת למישהו אחר היא שווה לזו של המקבל, שכמובן מקבל את החיים, ואפילו גדולה ממנה. גם מבחינה בריאותית, החיים שלי כיום הם בריאים יותר אחרי תרומת הכליה, כי המודעות שלי לתזונה, לספורט ולאורח חיים בריא גדולה יותר. אפשר לעשות הכול, אפילו להילחם בצבא. אנחנו אנשים בריאים לחלוטין. כבוד גדול להשתייך למועדון המפואר של תורמי הכליה בישראל בכלל, ובפרט ב'מתנת חיים', שהיא פורצת הדרך הגדולה בתחומה בישראל, וככל הנראה אף בעולם.

חבר מביא חבר

עצם הידיעה על אדם שתרם כליה גורמת לאנשים בסביבתו של התורם לעשות את הצעד הזה בעקבותיו. זכיתי להיות הראשון מהיישוב שלנו, רחלים, ומאז תרמו ארבעה נוספים. לא נכון ללחוץ על אנשים לתרום, אבל זה עניין של מודעות וחשיפה ציבורית, שבסופה הרצון של אנשים יבוא לידי ביטוי. בתרומת כליה יש ערך סגולי גבוה מאוד. זו לא רק העזרה הרפואית לאדם הנתרם, אלא זה הופך את החברה שלנו לחברה מוסרית וערכית יותר.

השראה לחיים

הרב הבר הוא ההשראה שלי, בליווי שלו, בדאגה שלו, באמירת התהילים שלו בלילה של תרומת הכליה ובביקור הראשון למחרת. מסירות הנפש שלו להקמת העמותה ולליווי של התורמים, זה משהו שנותן כוח גם היום, כמה שנים אחרי פטירתו. זהו כוח גדול של מסירות ושל נתינה שממשיך היום בעוצמה גדולה על ידי הרבנית רחל הבר, והמעגל הזה רק הולך ומתרחב. לאחרונה פגשתי חבר טוב שתרם כליה לפני חודש, והרגשתי שזה פשוט מידבק. יש תמיכה ציבורית גדולה מאוד בתרומת כליה, ואני מקווה שזה יביא בקרוב לחיסול רשימת המתמנינים לתרומה בישראל.

רגע של נחת

כל אדם שתרם כליה, המעשה הזה נוכח בצורה חזקה מאוד בחיים שלו. זה אחד השיאים הגדולים בחיים מבחינת היכולת לעבוד את ה'. התרומה הזאת שינתה את חיי לטובה, ופתחה אצלי את הרצון לתת לחברה יותר ולפעול בצורה ערכית. בקיצור: מתנת החיים משנה חיים.

המקרה הראשון בישראל שפיתח רגישות קטלנית מהחיה הטמאה הזאת. מה שנקרא, כמו יהודי טוב.

גאולה

החיים של אחי השתדרגו בבת אחת, כי הוא בעצם קיבל סוללה נוספת. פשוט קיבל חיות, לצד הרבה פחות התמודדות עם בתי חולים. זה שיפר לו את החיים בצורה מדהימה.

חיים חדשים

ממרחק השנים, תרומת הכליה הייתה בשבילי מתנה ענקית. זאת הדרך הכי קרובה של גברים להביא חיים לעולם. הקושי הרפואי וההחלמה קטנים לאין שיעור לעומת מה שזה נותן לנו

לבדיקת התאמה להציל חיים ולתרומת כליה סרקו

לראשונה בבית החולים הציבורי אסותא אשדוד

ד"ר יוסי טובבין

לפני ניתוח קיסרי?
את בוחרת את המנתח
האחראי שלך ללא עלות!

אסותא
אשדוד

מועדון יולדות
אסותא אשדוד
***8908**

תקף לניתוח אלקטיבי (מתוכנן מראש) בלבד. בחירת המנתח האחראי בניתוח, הינה מרשימת הרופאים המנתחים בבית החולים הציבורי אסותא אשדוד. בית החולים הציבורי אסותא אשדוד, שומר על הזכות לשינויים בהתאם למצבים הרפואיים במחלקת היולדות ובהתאם לאילוצי בית החולים.

בחרדת קודש

90 שנה לפטירת הרב קוק זצ"ל. האם אנחנו מבינים מי הוא היה?

"תורת הרב זצ"ל ביחס לחלוצים היא תירוץ עמוק ונפלא על קושיה כואבת. אך מי שלא הייתה קשה לו הקושיה - לא יבין שום דבר בתירוץ. מי שבקומה הראשונה שלו לא היה חרדי גמור, לא יכול לטפס למעלה בתורת הרב. כדי להבין באמת את תורת הרב קוק, צריך גם לגדול במסלול של הרב קוק: חום ויראת שמיים ממשפחת הבעש"ט, שקדנות ולמדנות מתלמידי הגר"א, הנהגות מוסר של רבי ישראל מסלנט ומודל רבנות שהוא קיבל מחותנו האדר"ת. רק מי שגדל כך יבין באמת את הרב זצ"ל. מי שלא, לא יבין את עומק משנתו ועלול רק לקלקל".

אני אנסה רגע להסביר. לא את הרב קוק - קטונתי, כאמור - אלא את הרב אורי כהן: הוא אומר שבשביל להבין נכון את כל התפיסה של הרב קוק ביחס למפעל הציוני, אתה צריך לבוא עם המון יראת שמים. להיות חרד לדבר ה'. להודיע עד עמקי נשמתך מכל חילול שבת, מכל אכילת טריפות ונבלות, מכל מופע של זמר שהפך את עצמו לפרזנטור של התועבה שמביאה לזה שהארץ תקיא אותנו חלילה (לא רק מבנימין, מכל הארץ). אתה צריך לכאוב את הדברים האלה. למחות עליהם. לחשוב איך הרב קוק עצמו היה מגיב עליהם.

הרי איך הגדיר הרב קוק את ה"כוח הדתי" באותו מאמר שבנט ציטט במגושרות? "האחת האורות ודוכסית, כמו שרגילים לקראתה, הנושאת את דגל הקודש, טוענת באומץ, בקנאה ובמרירות, בעד התורה והמצווה, האמונה וכל קודש בשראלי". מתוך נקודת מוצא כזו, מתוך כזה להט, מתוך הקנאות הדתית הזאת - אתה יכול להתחיל לגשת אל התשובות של הרב קוק ולנסות להבין אותן. אחרת, מהר מאוד אתה תשונמך. אתה עצמך תהפוך מלהיות הכוח הדתי בעם ישראל - לכוח הלאומי, או אפילו האוניברסלי.

הרב קוק השיב את נשמתו הטהורה לבוראה השבוע לפני 90 שנה, בג' באלול תרצ"ה, בשעה 17:14 בבית המרפא שברחוב פיק 8 בקרית משה. כשלוש שעות אחרת כך, בשעה 20:00, הועברה מיטתו בחזרה לביתו ברחוב הדסה (שלימים הפך לרחוב הרב קוק). מאות אנשים עמדו כל הלילה בבית ומחוצה לו ואמרו תהילים, ולמחרת בשעה 10:00 נעשתה הטהרה במקווה הפרטי בביתו, שם נהג לטבול בשנותיו האחרונות. במכתב שכתב הרב חרל"פ לבנו ימים ספורים אחר כך, הוא מתאר את הרגעים האלה.

"לפני הטהרה כאילו דחפוני מלמעלה להגיד מילים אחדות להודיע את מי הם מטהרים", כתב הרב חרל"פ שהיה כידוע אחד האנשים המקורבים ביותר לרב קוק. "הודעתי להם קצת מנוראותיו הטמיריות, שמיום היותו בן תשע שנים לא הסתכל בצורת אישה והיה בבחינת יוסף צדיקא".

והוסיף ואמר: "דעו כי תישאו על כפיים איש קדוש נשגב, איש שהכול בו, מקרא, משנה, בבלי, ירושלמי, נגלה ונסתר. הכול היה חרוט על לוח לבבו. על כן בחרדת קודש תיגשו לעסוק עם גוף טהור וקדוש. עוררתי להתוודות. המחזה היה נורא".

מדהים כל פעם לחשוב על זה מחדש: מגיל תשע הרב קוק לא הסתכל בצורת אישה. זה בלתי נתפס, נכון? יפה, זאת בדיוק הנקודה. להבין שאנחנו, הקטנים, לא מסוגלים להתחיל לקלוט אפילו את מושגי הקדושה והטהרה של הרב קוק.

90 שנה אחר כך, המילים המרטיטות של הרב חרל"פ, מילים שהרגיש שדחפו אותו מלמעלה לומר, צריכות להדהד בעולם. הן אזהרה חמורה לא רק לאנשי החברה קדישא של ירושלים, אלא לכל מי שהולך מכאן ואילך להתקרב אל הרב קוק, אל התורה שלו, אל הרעיונות שלו: תדעו איך צריך לגשת אל משנתו של איש קדוש ונשגב, איש שהכול בו - בחרדת קודש!

הלווית הרב קוק ברחוב יפו בירושלים, השבוע לפני 90 שנה

מוסיפים צדק. אינם קובלים על הכפירה - אלא מוסיפים אמונה. אינם קובלים על הבערות - אלא מוסיפים חכמה".

בשבועות האחרונים אני תוהה שוב ושוב לאן נעלם המשפט היפה הזה כשמדובר לא ביחס לחלוצים שבנו את המדינה, או לדור הבא שלהם, ראשי קפלן, שמאיימים לשרוף את המדינה - אלא ביחס לחרדים. כן, המגור שאליו הציונות הדתית הייתה אמורה להרגיש הכי קרובה, למרות כל הבדלי ההשקפה. אבל פתאום נגמרת ההכלה למי שלא חושב בדיוק כמוני. אין עין טובה. אין לימוד זכות. אין ניצוצות להעלות. הצדיקים הטהורים קובלים על החרדים. לא מפסיקים לקבול.

אבל הרב וסרמן דווקא לא מדבר על הנקודה האקטואלית הכואבת הזאת, הוא פשוט אומר שהמשפט הזה מעולם לא הובן נכון: "אם יש משהו שהפך כביכול את התורה של הרב קוק למשהו רך שאינו מסוגל להתמודד ברצינות עם מציאות קשה ובעייתית, זה המשפט הזה. הרי הרב קוק קבל על הרשעה בכל רגע נתון. כל הזמן היה לו אכפת, הוא עסק במחאות ושלח מכתבים לקונגרס הציוני. בשלב מאוחר יותר הוא הכריח את הקרן הקיימת להחתים את המתיישבים על חוזה שלא מחללים שבת בפרהסיה. הוא גם גרם למשקים החילוניים לא לחלל שבת בפרהסיה, באמצעות סנקציות על כשרות התוצרת שלהם. הוא דאג ופעל ללא לאות לקיום הפרהסיה היהודית בארץ הקודש".

הרב וסרמן, שהוציא בשנים האחרונות ארבעה ספרים מרתקים על מאבקיו הציוניים של הרב קוק, שבימים אלה יצאו כמארז חדש תחת השם "הרא"ה בעין הסערה", מסביר: "למשפט 'הצדיקים הטהורים' יש רקע והקשר, והוא עוסק בפעילות הרוחנית הפנימית של הצדיק. אין בו הדרכה מעשית, והוא אינו שולל מאבקים ועיסוק מתמיד בהתמודדות עם הצדדים המקולקלים של המציאות, כפי שאכן נהג הרב זצ"ל בכל תקופת רבנותו".

אני חוזר לשאלה שפתחתי בה: איך לא מתבלבלים בדרך בתוך הערפל הסמיך שמבעד לערפילי הטהרה? איך לא מרדדים בשטחיות משנה עמוקה של אדם כה גדול? טוב, אז קודם כול, את תורתו הגדולה הרב קוק אי אפשר ללמוד מהאינסטגרם. אפילו לא מהפייסבוק. וברצינות: אין לי תשובה. קטונתי. ובעצם אולי זאת התשובה: לגשת אל תורת הרב מתוך תחושה של קטונתי. צריך ללמוד אותה מתלמידי חכמים גדולים, מאנשים שחיים את כל חייהם לאורו הגדול של הרב קוק. שמכירים, וחיים את דמותו במלוא גודלה, ולא פחות מזה - במלוא הקשרה.

איך כתב לאחרונה הרב אורי כהן, מייסד מיוזם 'דור הניצחון'?

1 לא מעט אנשים ביזו את הרב קוק בכמעט 70 שנותיו. דברי ימי התקופה מלאים בסיפורים על אנשים שפגעו במרן הרב זצ"ל, הן בדיבור והן במעשה. יש אפילו סיפורים על כאלה שקיבלו את עונשם כבר בעולם הזה. הרב מחל על כבודו, בשמיים לא מחלו.

אבל אם חושבים על זה, יש הרבה יותר אנשים שביזו את הרב קוק במהלך 90 השנים שחלפו מאז פטירתו: מה לא אמרו בשמו? איזה חטא לא הכשירו, ובעיקר הכילו, בשם תורתו? מי לא לקח משפט, או חצי משפט, מתוך משנת חייו העמוקה והשתמש בו לצרכיו? כמה פעמים הוציאו אותו מהקשרו הטהור והקדוש? בכל שנה, לקראת ג' באלול, יום פטירתו, אני נכנס לכוננות ספיגה: איזה פוליטיקאי יגיד מה בשם מרן הרב זצ"ל בפוסט מרגש שיפרסם בפייסבוק? איזו עבירה חמורה תותר ואף תקודש? איזה חטא יהפוך למצווה? והכול בשם הרב שדמה למלאך ה' צבאות.

2 יש אינספור דוגמאות. אבל הנה אחת שאני לא יכול לשכוח: "אני נפעם מהרב קוק, עבורי הוא מצפן ומפה. מצפן שמכוון את הדרך, ומפה שעוזרת להסתכל על נקודת המוצא ועל היעד הסופי". מי אמר למי ובאיזה הקשר?

ובכן, נפתלי בנט אמר. למי? לי. כן כן, זה היה במסגרת ריאיון שערכתי איתו לפני שבע שנים על בימה של כינוס רבנים מכובד. המעמד הזה שווה טור בפני עצמו שעוד ייכתב יום אחד, אבל תקשיבו להמשך שהיה אפילו יותר מרגש: "הרב מדבר על שלושה כוחות בעם: כוח דתי, כוח לאומי וכוח אוניברסלי, והוא מסביר שצריך את שלושת הכוחות האלה. האינטראקציה בינינו היא מה שבונה אותנו - עם ישראל מורכב מדעות שונות אבל הוא עם אחד, מתווכחים בתוך המשפחה ונשארים משפחה, מתוך כבוד ומתוך תודעה שמחלוקת בדעות איננה מחלוקת בלבבות - כאיש אחד בלב אחד". מקסים, אה?

במבט לאחור, במילים אלה ממש השיק בנט את "ברית האחים". תקראו שוב את התמליל ותראו איך מבחינתו, דבריו של הרב קוק במאמר המפורסם ההוא ב'אורות התחיה', בעצם מכשירים את כל המהלכים הפוליטיים שהוא עוד יעשה בדרך להגשמת המטרה היותר-עליונה שלו: להיות ראש ממשלה בכל מחיר. טוב, אולי זה לא לגמרי מכשיר גם את ההחרמה של רוב עם ישראל, כל הביביסטים והדוסים האלה. אה, וגם לא את החיבור עם מנסור עבאס ועם תומכי טרור. נו בסדר, לא הכול אצל בנט זה הרב קוק. הוא לא תלמיד מובהק. לפעמים הוא מרשה לעצמו לקבל השראה גם מהוגים אחרים.

3 אבל להביא את הדוגמה הזאת של בנט זה לעשות לעצמנו הנחות. כי התופעה רחבה הרבה יותר. לא רק פוליטיקאים ציניים מבזים את תורתו של הרב קוק, גם עיתונאים ואנשי רוח, אפילו אנשי חינוך.

אז איך מזהים את מי שנושא את שם הרב קוק לשווא? הרי כולם מצטטים משפטים יפים, מרגשים כאלה. רובם המוחלט, אגב, לא עושים את זה מתוך כוונה רעה.

"הבעיה הגדולה, בה"א הידיעה, שהופכים את דבריו ההגותיים של הרב להדרכות מעשיות, בעוד שהוא עצמו נהג בעולם המעשה בכלים אחרים", איבחן הרב אברהם וסרמן, אחד מחוקרי תורתו של הרב קוק, בריאיון המרתק שלו ליוסף ארנפלד בעיתון הזה לפני כמה שבועות.

יש כל כך הרבה דוגמאות לכך, אבל בואו נדבר על הבולטת שבהן. על משפט שרבים כל כך יודעים - ואוהבים - לצטט בעל פה. משפט שכל ילד שצמח בחינוך הדתי גדל עליו כבר בבית הספר היסודי, הוא נתקל בו בכל הפסקה, משום שהוא היה תלוי על הקיר במקום מרכזי במסדרון בית הספר, לצד תמונתו המפורסמת של הרב קוק: "הצדיקים הטהורים אינם קובלים על הרשעה - אלא

מדע וטבע **כניסה** **אותיות וילדים**

מבצע שלא היה!!!

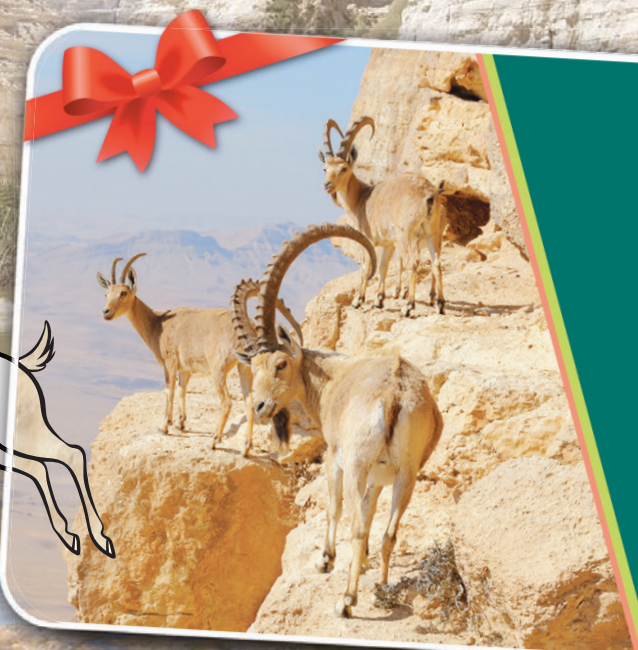
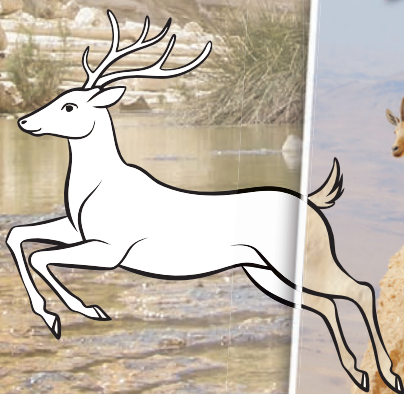
מקבלים

מנוי מטמון
לכל המשפחה
באתנה!!!

מצטרפים

למנוי המשולב
והמשתלם ביותר
מגזין כנימה + אותיות + מדע וטבע

למנויי מטמון פעילים - המנוי יתחדש לשנה נוספת בתום המנוי הנוכחי

מטמון
שווה לגלות ביחד

יעל נובי
ת.ז. 123456789
מנוי: 409203

4 מגזינים
בחדש
ב־66 ₪
בלבד!

החביאה שמאלאת באנרגיה
את כל המשפחה

המלאי מוגבל הצטרפו עכשיו!
חפשו בגוגל **כנימה** או חייגו:

***8980**

*המבצע למצטרפים חדשים בלבד שלא היו מנויים ב־6 החודשים האחרונים * בהתחייבות לשנה

להכות במגהץ בעודו חם

שישי? הכול טוב. נעשה את שמונה הדקות הללו לשמונה הדקות המשמעותיות ביותר שלנו בשבוע. הילדים כבר יודעים: כשאבא מתחיל לגהץ בשישי אסור לדבר איתו. אני מסדר לפני כן את כל החולצות הייעודיות, מכין את הקולבים לקליטה ויוצא לדרך באטרף. מה שלא ייכנס בשמונה הדקות האלה לא יילבש השבת. לא זו אף זו, חייבים להספיק לכבות את המגהץ לפני שהוא מקפיץ את הבית והורס את שאר מכשירי החשמל.

ככה עִשֵׂר שִׁנָּיִים. אתם איתו?
כאן המקום לבקש מכם לא להאמין לסבתא שושי - לא מדובר בתופעה שמקורה בקמצנות. אולי גם, אבל לא רק. מדובר בעיקר בנאמנות מטופשת ו/או אבירית למכשירים כמו גם לבני אדם, מקולקלים ככל שיהיו. הרי גם מתן צור קצת מקרטע בשנתיים האחרונות. אז מה, מפסיקים להיות חברים? ממשיכים ומלכלכים עליו בטור, כמו שחברי אמת עושים.

בכל אופן, לפני חודשיים סוף סוף נעשה לי נס. הבן הגדול הפיל בטעות את המגהץ על הרצפה וסדק אותו לכל אורכו. אני מניח שמדובר היה בטעות, אבל ייתכן מאוד שהייתה זו אשתי ששלחה אותו לגאול אותי מייסורי, אין לדעת. הנחתי שזה יגמור סופית את המגהץ הקשיש, וכבר התרגשתי לקראת המגהץ החדש שאיאלץ לרכוש. אך אויה לי, אהה על נפשי, הממזר הזקן המשיך לעבוד. כמו דמות משנה עקשנית במיוחד בסרט זומבים, המנוול הזה פשוט סירב למות.

או אז אשתי לקחה אותי הצידה לשיחה והסבירה לי בצעקות של קידוש לבנה שהמגהץ הזה הוא, לא פחות ולא יותר, קו פרשת המים בזוגיות שלנו. "זה או אני או המגהץ", היא לקחה הימור גדול יותר משהיא חשבה, "אני לא רוצה לראות אותו בבית יותר". גם אני הבנתי שמשוהו כנראה מאוד לא בסדר אצלי, והסכמתי לזרוק לפח את המגהץ הישן ולרכוש אחד חדש.

אחרי שיחת נפש ארוכה עם הצ'אט ג'יפטי ננעלתי על דגם של מגהץ והזמנתי ברשת. לא כזה מפונפן כמו של ארנטל הגיס, אבל אולי קצת פחות דאווין עושה מגהץ לטוב יותר. תוך כמה ימים המגהץ החדש הגיע, ואני מודה שהתרגשתי. הוצאתי אותו מהניילונים ועשיתי עליו סיבוב. תשמעו, לגהץ בלי לחץ זה משהו שלא חוויתי, כאמור, עשר שנים. כל הבית נהיה רגוע יותר. האוטופיה הזאת סחבה, תאמינו או לא, שמונה דקות בדיוק, כי זה הזמן שלקח לי לקלוט שהמגהץ החדש דולף. פונקציית המים שלו נסחפה עם עצמה, והמים פשוט זרמו מתחתית המגהץ ללא רסן. מבאס. "תלך ביום ראשון, יחליפו לך", ניסתה אשתי להרגיע אותי. "בינתיים תיקח מגהץ מהשכנים", אמרה ויצאה מהחדר. בדקתי שהיא לא בסביבה, וניגשתי לארון כדי להוציא ממנו את המגהץ הקשיש. העמדתו אותו בחזרה במקומו על קרש הגיהוץ, תוך שאני מעניק לו לטיפת חיבה אוהבת. אולי אני בכל זאת טיפה קמצן.

בואו תשמעו את הסיפור שלי עם המגהץ ואז תבינו קצת יותר טוב עם מי יש לכם עסק.

אז ככה, אצלנו בבית אני מגהץ את הבגדים של כולם. למה? כי משהו אני צריך לתרום בבית הזה, וגיהוץ היא מלאכה שסחבק יכול להשתלט עליה. יש חוקיות, יש תהליך ברור, יש בהירות לגבי טיב התוצאה. פשוט וקל.

נעשיתי מגהץ בשנות התיכון שלי, עת אמא שלי שתחיה לנצח עשתה לי את הטריק הידוע של האימהות. היא תפסה אותי יום שישי אחד במצב רוח נדיב, והציעה לי בדרכה לנסות ולגהץ חולצה. כמו פרעה היא עשתה את זה. עמדה לידי וגיהצה תוך שהיא נאנחת מכובד העבודה. אז באופן טבעי הסכמתי להחליף אותה בחולצה אחת. או אז היא יצאה בהכרזה: "יאייר, אתה מגהץ מעולה! יותר טוב ממני!" אני כמו מטומטם התלהבתי מהמחמאה, ומפה לשם קם הדבר ונהיה - נעשיתי המגהץ הרשמי של הבית.

לימים אגלה שאני בכלל לא עילוי בתחום הגיהוץ כפי שאמא שלי גרמה לי להאמין. בינוני מינוס. אבל הטריק עבד ומאז אני מגהץ. שיהיה.

שנים אחר כך כשהתחתנו קיבלנו מארנטל הגיס מתנה: מגהץ אדים דה לוקס. אני רוצה להאמין שהוא היה דה לוקס, ככה ארנטל הגיס גרם לזה להישמע, וצ'ק הרי הוא לא נתן אז אפשר לקוות שהשקיע.

בכל אופן המכשיר אכן היה נראה של הביוקר, וגיהצתי בו בשמחה שנים. ואני אומר שנים כי מיעוט רבים שניים. שנתיים טובות היו לנו איתו, ואז קרה המקרה. תוך כדי שאני מגהץ את אחת החולצות הלבנות שלי, כל החשמל בבית קפץ. חיכינו קצת והרמנו את הפקק. ניסיתי לגהץ שוב והופס - קפץ החשמל.

כאן בן אדם נורמטיבי היה פוסק שיש להחליף מגהץ, או לכל הפחות לתקן אותו. לא יעקביני שלכם. המהלך הראשון שעליו הוחלט היה לחכות לשישי הבא, בטח יעבור לו. למגהץ. יעבור לו הדבר שגורם לו להקפיץ. למה שיעבור? ליעקבינים הפתרוניים.

חיכינו שבוע, ובשישי הכנסתי את המגהץ לחשמל כאילו כלום לא קרה, ובאמת לא קפץ החשמל. לא מיד בכל אופן. זה לקח שמונה דקות. חולצה וחצי הספקתי.

לא אמרתי נואש. אולי לוקח למגהץ זמן להתאושש. אבל בשישי שאחר כך שוב שמונה דקות ושוב קפץ החשמל. שוב חולצה וחצי.

הייתם חושבים, נו יעקביני, עכשיו שיש חזקה שהמגהץ בעייתי אפשר להחליף אותו. כמובן שאפשר. אפשר גם לעשות שכיבות סמיכה כל בוקר ולהתחיל לאכול בריא ולסדר את הווילון שהוא במטבח שנתפס במגירה כל הזמן ואז מתקמט. אפשר המון דברים. אבל זה שאפשר לא אומר שקופצים לעשות. מה אנחנו, פראי אדם?

בקיצור, המשכתי לסחוב עם המגהץ הזה עוד עשר שנים. רבותיי, אני מפציר בכם לעצור ולהפנים את המשמעות של מה שאני מספר לכם פה. עשר שנים סחבתי אותו. עִשֵׂר. איך? מה הבעיה? יש לו רק שמונה דקות לתת לי כל

הילדים כבר יודעים: כשאבא מתחיל לגהץ בשישי אסור לדבר איתו. אני מסדר לפני כן את כל החולצות הייעודיות, מכין את הקולבים לקליטה ויוצא לדרך באטרף. מה שלא ייכנס בשמונה הדקות האלה לא יילבש השבת. לא זו אף זו, חייבים להספיק לכבות את המגהץ לפני שהוא מקפיץ את הבית והורס את שאר מכשירי החשמל

- שלום, מדברת אראלה ממפעל הפיס
- אראלה אני לא מאמין, איך באת לי בזמן, בדיוק הבן שלי עשה טוטאל לוס עם הרכב
- אימפרזה 2015?
- כן
- הוא נכנס בבעלי יורם מאחורה
- ואת מתקשרת...
- בשביל הפרטים של הביטוח
- והצגת את עצמך כאראלה ממפעל הפיס כי...
- יותר כיף לי ככה
- והשם האמיתי שלך הוא...
- שולה
- מ...
- ראש העין
- אהה

בשבוע שעבר תכננו ללכת לחווה של חווה, אבל היה כל כך חם אז הלכנו לקולנוע של נועה

השבוע צפיתי לראשונה בחיי בסרט 'הסנדק', אבל לפני כן צפיתי בסרט 'הקוואטר'

המכללה
האקדמית חמד

חוסן, אמונה, חינוך.

קריית חינוך שדות נגב

אל תתנו לשנה החדשה להתחיל בלעדיכם

הזדמנות אחרונה להירשם ללימודים באקדמית חמד

תואר שני M.Ed.

שנת לימודים אחת!

ניהול וארגון מערכות חינוך אפשרות לשילוב תזה
| התרבות היהודית בזיקתה אל התנ"ך והוראתה
| חינוך מדעי בהתמחויות: מדעים/ מתמטיקה
| חינוך מיוחד* בהתמחויות: לקויות למידה/ אוטיזם

רכבת

יום בשבוע

מתכונת היברידית
שבוע מהקמפוס
שבוע מהבית

החזר שכר
לימוד ל-M.Ed.
בכפוף לתקנון משרד החינוך

מערך מלגות
נרחב

*שנה אחת בקמפוס
הענקת התואר מותנית באישור המל"ג

לפרטים נוספים חייגו: ***5280**

ביפין ג'ושי, סטודנט באקדמית חמד, נחטף בשבעה באוקטובר
ומוחקק עדיין ברצועת עזה. מחכים לך ולכל החטופים!

עוקצים אותנו

איך מייבשים ביצה, ממה היתושים לא מתרשמים, ומה צריך לעשות כדי להביא אותם לשולחן המשא ומתן

כל הבעיות בחיים".
 "היא יכולה להילחם ביתושים".
 "והיא עושה את זה, בהחלט עושה. אנחנו רודפים אחרי
 היתושים, צדים אותם, כל יתוש שנתפס נזרק לכלא ולא יוצא משם
 לעולם, או לפחות במשך חודש".
 "אולי במקום לעבור יתושי יתוש תתחילו סוף סוף לייבש את
 הביצה?"
 "אי אפשר לייבש אותה, כל המומחים אומרים".
 "אילו מומחים?"
 "המומחים ממערך ההדברה של העירייה".
 "אם הם לא מסוגלים לייבש, אולי כדאי להחליף אותם".
 "הם מביאים תוצאות יפות מאוד. הורדנו על היתושים מכות
 כראבות, אנחנו מאמינים שבקרוב הם יפסיקו לעקוץ".
 "ואם לא?"
 "אז אנחנו נדע מה לעשות".
 "שזה אומר?"
 "נתמגן. נקים גדר גבוהה ומכשול עמוק במעבה האדמה".
 "היתושים עפים מלמעלה".
 "לכן נציב זרקור גדול שיבלבל אותם ויגרום להם להתרסק
 עליו".
 "יתושים לא נמשכים לאור".
 "בדיוק, לכן הם יחזרו אחורה".
 "או יעופו מסביב".
 "ושם אנחנו נלכוד אותם".
 "איך?"
 "מה זאת אומרת איך? עם רשת".
 "אתם הולכים לפרוש רשת מעל כל העיר?"
 "ברור שלא, מצחיקול. נפרוש אותה רק מעל בניין העירייה,
 מוסדות תינוך ומבנים שבג"ץ יחייב אותנו. וגם נציב תצפיות
 מיוחדות, שבכל פעם שיוזה יתוש ישלחו אליו סיור חמוש. אתה
 רואה, חושבים פה על הכול".
 "רגע, המענה של העירייה לבעיית היתושים הוא לירות בהם?"
 "מה פתאום לירות, היועץ המשפטי בחיים לא יאשר את זה".
 "אז איך זה יעזור?"
 "לא יעזור, אבל יגביר את תחושת הביטחון".
 "והיתושים ימשיכו לעקוץ".
 "מה לעשות, אין פתרון הרמטי. לכן אתה צריך להתמגן. תתקין
 רשתות. תפרוש כילה. תקנה אקדח. תעמוד בהיכון ליד החלון עם
 המחבט החמוד הזה שמחשמל יתושים".
 "הוא מחשמל בעיקר ברחשים, היתושים יודעים להתחמק
 ממנו".
 "אז תמרח על עצמך את החומר הדוחה וזהו".
 "אשתי נגעלת מהריח, היא תזרוק אותי מהחדר".
 "אז תישן בסלון, ככה היא לא תצטרך לסבול את הנחירות שלך.
 אתה רואה? שני יתושים במכה אחת!"
 "אולי בכל זאת תייבשו את הביצה?"
 "ואז מה, נטיל עליה משטר צבאי?"
 "מה עדיף, שנמשיך להיעקץ?"
 "בחיך, אל תהיה כל כך דרמטי. היתושים מורתעים, עוד מעט
 גם ככה מגיע החורף ועד הקיץ הבא נראה כבר. אולי היתושים
 יעזבו, אולי נפתח עמידות לעקיצות, אולי ראש העיר ייבחר לעוד
 קדנציה והיועץ המשפטי יצא לפנסיה, לעולם אין לדעת. בכל
 מקרה, גם לאזרחים יש אחריות - אנחנו מצפים שתתקנו ברום
 מטפטים, תרוקנו את שאריות המים מהצלוחיות של העציצים,
 ותקפידו לא להשאיר אף מקור של מים עומדים".
 "וזה יחסל את היתושים?"
 "לא, אבל אולי זה ישכנע אותם להתגמש".

כל יתוש שנתפס נזרק לכלא לחודש לפחות. צילום: שאטרסטוק

**"בחייך, אל תהיה כל כך דרמטי.
היתושים מורתעים, עוד מעט גם
ככה מגיע החורף ועד הקיץ הבא
נראה כבר. אולי היתושים יעזבו,
אולי נפתח עמידות לעקיצות, אולי
ראש העיר ייבחר לעוד קדנציה
והיועץ המשפטי יצא לפנסיה,
לעולם אין לדעת"**

"מוקד 106 שלום, מדברת ישראלה. איך אפשר לעזור?"
 "תגיד, מה קורה עם המכה הבלתי נסבלת הזאת של היתושים?"
 "ידוע אדוני, זה בטיפול".
 "אז הטיפול לא טוב. כבר שנה ועשרה חודשים אתם מבטיחים שתחסלו את הַבִּיצָה בדרום העיר, ולא נראה שאתם באמת עושים את זה".
 "עדיין יש יתושים?"
 "בטח, כל הזמן".
 "משונה, בדיוק השבוע הצטרפנו לשביתה למען העקוצים. מוזר שזה לא עזר".
 "מסתבר שהיתושים לא ממש התרשמו מהשביתה".
 "בסדר, אני אעביר את הפנייה שלך לגורמים המוסמכים".
 "אבל זה מה שאתם עונים כל פעם".
 "אדוני, תאמין לי שאנחנו עושים כל מה שאנחנו יכולים כדי להילחם ביתושים".
 "איזו מין מלחמה זו אם ביד אחת אתם מרססים וביד השנייה מאכילים אותם?"
 "זה עניין הומניטרי. וגם הוראה של היועץ המשפטי".
 "כן, בתירוצים אתם אלופים, אבל למגר את הבעיה לא הצלחתם. תקשיבי, זה לא יכול להימשך ככה, הסיפור הזה נמרח יותר מדי זמן".
 "אז תתמרח".
 "אתם אלה שמתמרחים".
 "אני ישנה עם מזגן, אני לא צריכה להתמרח".
 "להתמרח במה?"
 "בחומר דוחה יתושים".
 "הוא לא דוחה יתושים, הוא סתם דוחה. וההשפעה שלו פגה אחרי כמה שעות. את יודעת מה זה שבשלוש לפנות בוקר מזומזמים לי יתושים ליד האוזן? למען השם, למה אתם כאלה דוחים?"
 "סליחה?"
 "דוחים את הטיפול, אני מתכוון".
 "אדוני, הסברתי לך, אנחנו מודעים לבעיה ומטפלים בה".
 "איך בדיוק?"
 "אנחנו בשלב מאוד מתקדם של משא ומתן".
 "עם מי, עם היתושים?"
 "אז עם מי, עם הג'וקים?"
 "את אמיתית איתי? אתם מנסים להגיע להסכם עם יתושים?"
 "הבנתי אותך. כל המטרה שלך זה להפיל את ראש העיר".
 "אני?"
 "אתה וכל המפונקים האלה שרק מתלוננים כל הזמן. אתם רוצים להפיל אותו ולהעלות את האופוזיציה".
 "אם כבר מדברים על ראש העיר - כבר 15 שנה הוא מבטיח שהוא ידביר את הַבִּיצָה, מה קורה עם זה באמת? יודעת מה, עזבי. כל מה שאני רוצה זה לישון בשקט בלי שיעקצו אותי ואת הילדים שלי, לא רוצה להפיל אף אחד".
 "אז למה אתה מפיל הכול על העירייה?"
 "מ... מה?"
 "הכי קל זה לשבת בבית ולדרוש שהעירייה תבשל לך פִּיצָה".
 "תייבש פִּיצָה! למה זה כל כך מסוכן?"
 "כי בסופו של דבר ביצה היא רעיון. אפשר להוציא את היתושים מהביצה, אי אפשר להוציא את הביצה מהיתושים".
 "מה זה אומר?"
 "לא יודעת, אבל זה נשמע נורא יפה".
 "ומה אני אמור לעשות עם זה?"
 "מה שעשית כל השנים. להתמגן".
 "איך?"
 "תחשוב קצת. תהיה יצירתי. העירייה לא יכולה לפתור לך את

המכללה האקדמית לחינוך
גבעת ושינגטון
החוויה שבחינוך

בואו נפתח את זה

יום פתוח << חמישי | יא' באלול | 4.9 | 16:00-18:30

באקדמית לחינוך גבעת ושינגטון

לצפייה בסרטון המלא
על החוויה בגבעה
סרקו את הקוד

אליאור פרץ
תואר ראשון
בהוראת מוזיקה
בוגר

יש לכל אחד תואר פרקטי לחיים

עדי עגנאיב
תואר ראשון
בחינוך מיוחד
לגיל הרך
בוגרת

ממליצה לבוא ולהנות מלימודים חוויתיים

ההטבות שלנו

הנחת יום פתוח 200 ש"ח בדמי הרישום ו- 250 ש"ח בשכ"ל	מועדון ה-100 שנתיים חנים לבעלי ממוצע בגרות 100 לחוגים נבחרים
בן/בת משפחה 10% הנחה בשכ"ל	'חבר מביא חבר' הנחה של 500 ש"ח בשכ"ל

הרשמה לתואר בהוראה במגוון תחומי לימוד:

חינוך גופני | מוזיקה | חינוך מיוחד | מתמטיקה | אנגלית
מדע וטכנולוגיה | מקרא | ספרות | גיל הרך | חינוך משלב

שילוב
לימודים ועבודה

כיתות
היברידיות

היכל תרבות
וחדרי חזרות

תוכנית
למצויינים

מעונות לרווקים
נשואים ומשפחות

מעבדות
חדשות

אולמות
ספורט

בריכת
שחיה

08-8511572
www.washington.ac.il

073-3744339
toar@washington.ac.il

מכללה ירושלים
איכות חינוך - אקדמית - חינוכית

מדרשה
אוריה
אור התורה במרכז

התורה. החיים. הלימודים.

במרכז

המדרשה להוראה - אוריה בגבעת שמואל

בראשות הרב יהושע שפירא והרב ברוך סליי

054-557-1417 כ"ה

מדרשה + תארי בחינת באולשה יוצאים

מערך הסעות
מהמדרשה

דירת מדרשה
בגבעת שמואל

הצטרפי לחבורת קודש במרכז הארץ

וצאי לדרך ברוח גדולה

בואי להכיר!

מדרשת אוריה | הרימון 3, גבעת שמואל | 0587710939 | G Instagram WhatsApp Facebook

"אני לא מחפשת את האור
בקצה המנהרה, אני יודעת
שזו האחריות שלי להדליק
אותו". שירי אביב

צילום התמונה הקטנה:
סאנשיין 17

שירי אביב, מנהלת הקהילה של קיבוץ עין השלושה, אפילו לא ידעה שהיא כזאת. "אף אחד לא שאל אותי את השאלות האלה עד היום", היא נבוכה לרגע, כי מאז טבח ה־7.10 היא לא עצרה כדי לעבד את מה שעבר עליה ולבדוק איך היא עצמה מרגישה ומתמודדת. "יצאתי מהממ"ד אחרי 26 שעות, חיבקתי את בעלי ואת הילדים, צחצחתי שיניים, שתיתי קפה והתחלתי לעבוד", היא מספרת. מאז היא עובדת על טורבו כבר כמעט שנתיים. בשעות הראשונות הייתה צריכה לבדוק מי נרצח בקיבוץ שלה, היכן מוטלות הגופות, איך ואיפה מוכזים אותן. בהמשך הקימה במלון באילת צוותי עבודה, מסגרות חינוך לילדים ומסגרת לגיל השלישי, עברה לחיפוש של כמאה דירות בשביל כל הקהילה וניצחה על המעבר למגורי הביניים בנתיבות. בימים אלו היא עובדת כדי להחזיר כולם הביתה אל הקיבוץ, לבתים המשוקמים ולמדרכות החדשות שכתמי הדם נמחו מהן כדי לא להזכיר את מה שקרה. מתוך כל מנהלי הקהילות של הקיבוצים שחוו את אסון 7 באוקטובר, שירי אביב ועוד מנהלת קהילה נוספת הן היחידות שנשארו בתפקידן עד עתה. כאמור, מאז שיצאה מהממ"ד היא לא הפסיקה לטפל בצורכי הקהילה שלה, עד שערב אחד ארבעת ילדיה הפרטיים התייצבו להפגנת מחאה בחדר במלון והודיעו שהם לא הולכים לישון עד שאמא באה לומר להם לילה טוב.

לנהל בתקופה הכי קשה

שירי אביב, אם לארבעה ילדים, היא בת עין השלושה. עד לפני 12 שנים ניהלה פרויקטים במיקרואלקטרוניקה, ובעשור האחרון היא יועצת חינוכית לגיל הרך. לפני שלוש וחצי שנים נקראה לדגל לתפקיד מנהלת הקהילה בקיבוץ. "נפלה בחלקי זכות גדולה שזה קרה במשמרת שלי", היא אומרת. "זכיתי לנהל את הקהילה בתקופה הכי קשה שידע הקיבוץ". באותה שבת היא נכנסה לממ"ד עם שלושה מיילדיה, בני שמונה, עשר ושנתיים. בעלה נסע מוקדם בבוקר לאזור המרכז, ובתה בת הארבע שהתה אצל הוריה שגרים בבית סמוך.

"כ־150 מחבלים חדרו לעין השלושה באותה שבת", היא משחזרת. "נרצחו כאן ארבעה אנשים יקרים. רמי נגבי, הרבש"ץ שלנו, נרצח מחוץ למוזכירות, לאחר שהוציא הודעה לחברי כיתת הכוננות בעלי הנשק הארוך להגיע לנקודת המפגש. לאחר שרצחו את רמי, הנוח'בות רצחו את מרסל טליה זיכרונה לברכה". מרסל, מחוות טליה שבדרום הר חברון, התארחת באותה שבת בקיבוץ, לשם באה כדי לסייע לנכדיה וחתנה. ליאורה, בתה היולדת, שהתה בבית היולדות. מרסל נמצאה ירויה מחוץ לחדר האירוח, אוחות בידה שקית סוכריות שהתכוונה לתת לנכדים. בתה המודאגת התקשרה מבית היולדות אל אחיה ידידיה ובצלאל וביקשה מהם לבדוק מה עם אימם, שהייתה מנותקת קשר. האחים, שיצאו לבדם מהחוזה בהר חברון לעין השלושה, הם שמצאו את אימם הירוויה. "הם רצחו גם את נועה גלזברג ואת סילביה מרינסקי", ממשיכה שירי, "ומלבדן יש עוד עשרה נרצחים בני משק או קרובי משפחה שהתגוררו בבארי, בכפר עזה ובניר עוז, כמו תמר קדם סימן טוב שנרצחה עם בעלה ושלושת ילדיה בניר עוז. מעגלי הפגיעה הם גדולים מאוד".

שירי ממשיכה לתאר את השתלשלות האירועים באותו יום ארוך: "מרסלו, סגן הרבש"ץ, הגיע סמוך לנקודת המפגש של כיתת הכוננות וראה שרמי הרבש"ץ מותקף על ידי שמונה נוח'בות. הוא הבין שהוא במיעוט מספרי ושעליו ליצור קשר מייד עם הצבא, ונסוג לאחור. בזמן הזה הטלפון הפרטי שלו נפל בלי שהיה מודע לכך".

איפה את היית בזמן הזה?

"עם הילדים בממ"ד", היא עונה. "האיש שלי יצא מוקדם בבוקר לכיוון המרכז. הוא עבר את בארי ובשש ורבע כבר ירו לו על הרכב. הוא אפילו לא הבין מה קורה, חשב שזה תקר בגלל, המשיך לנסוע, וניצל פעם נוספת בצומת הקשתות". בתה בת הארבע הייתה כאמור עם הוריה של שירי בביתם, כאשר לבית נכנסו מחבלים. "במשך שעה חצי התאבלתי על הוריי ועל בתי", היא אומרת. "בשעה עשר בבוקר ההורים שלי כתבו לנו הודעה: 'אוהבים אתכם, הם אצלנו', וקירב לשעה וחצי לא הייתה לנו תקשורת איתם. באורח ניסי לחלוטין המחבלים עזבו את הבית כמעט מיד בלי לפגוע בהם. "הנוח'בות ישבו בבתיים, שתו ואכלו, הרסו וירו כשהאנשים הנצורים בממ"ד שומעים את הכול".

היא מספרת על גבורתו של מתן מליחי, חבר כיתת הכוננות, שחיכה בביתו עם אקדחו האישי. "הוא ביקש מאשתו ומשלושת

הכוח לחזור הביתה

שירי אביב לא שוכחת כלום מהסיוט שעברה עם ילדיה ב־26 שעות של אימה, אבל מאז שיצאה מהממ"ד היא לא נחה לרגע. כמנהלת הקהילה בקיבוץ עין השלושה היא פעלה ללא לאות כדי לדאוג לצרכים הפיזיים והנפשיים ולתחושת הביחד של החברים, כך שבבוא היום יוכלו לחזור מאוששים ומחוזקים אל הקיבוץ שבין שביליו נרצחו כמה מחבריהם. עם חזרת הקהילה לקיבוץ היא שמה לנגד עיניה את צוואת הנרצחים - "להמשיך לחיות, לזכור, ולא לוותר על הבית, על הערכים ועל עתיד טוב ובטוח יותר לילדינו" **הדס צורי // צילום: ניצי אילן**

קוף

הגוש עציון

כל מה שטוב, קרוב!

חאונים וביארים

מסעדות ועלילות קפה

15 דק' מירושלים 55 דק' מתל אביב

חוות
קשואלה
050-5511772

אחת
הביאר
053-9332349

קואלה
קיר הסיפוס
של גוש עציון
054-6713881

קליבר 3
02-6734334

גן לאומי
הרודיון
ארחנו של
המלך הורדוס
02-5953591

החיות
של סלמה
055-6660897

סוירים
בית ספר שדה
כפר עציון
02-9935133

מרכז מורשת
גוש עציון
חיזיון
האור קולי
02-9935160

חוות
צומת
02-6495567

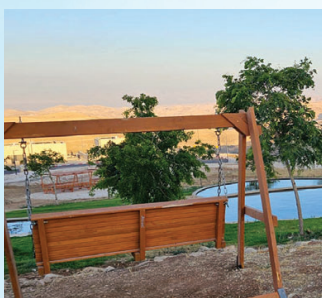
ריגוש
טרקטרונים
050-4651888

מעיינות
ומצפורים
יפהפיים

יקה
גוש עציון
02-9309220

חוות
סוסים
הרודיון
050-8936556

חוות ארץ
האויילים
02-5709768

לכל האתרים והפעילויות חפשו: 'תיירות גוש עציון'

להעביר ריהוט ב־152 משאיות. ציוד בית התינוקות חוזר למקומו בקיבוץ

"אף פעם לא הסברנו לילדים שיכול להיות מצב של פלישת מחבלים, לא חשבנו על אירוע כזה. הבת שלי, שגדלה על פרוטוקול החוסן, שמעה שאנשים רעים מעזה באו לעשות לנו משהו רע, והיא התחילה לרעוד ואמרה: 'אבל אמרתם שזה לא יכול להיות! אמרתם שיש גדר ויש צבא ושהצבע האדום שומר עלינו'"

מכאן אנשים טובים ולא מלאי תחושות נקם. רציתי לשמור על הנפש שלהם".

תחושת הודיה שנשארנו בחיים

לאחר 36 שעות הקיבוץ פונה במשאיות דחק לנקודת האיסוף, ומשם לבית מלון באילת. מימין ומשמאל בערה אש, והילדים של שירי התחילו להתווכח ביניהם אם זו אש של עפיפון או בלון, כפי שהיו רגילים לאבחן. "לפתע בעלי עשה לי סימן שהם צריכים להוריד את הראש. המשאית עברה דרך כביש 232 ותמרנה בין המכוניות השרופות ובין הגופות שעדיין היו מוטלות על הרצפה, והריח הזה שלא שוכחים של האש עם המוות ליווה את כלנו".

המשפחה בת שש הנפשות שהתה חצי שנה בחדר אחד במלון, "אבל היינו כל הזמן בתחושת הודיה. לא התלוננו לרגע שאנחנו בחדר הזה ולא רצינו לעבור, רק רצינו להגיד תודה על שאנחנו בחיים ושנשאנו ביחד. היינו צריכים את חוויות הביחד לאחר מה שעברנו".

את מרגישה שהעשייה שמרה עליך?

"חד־משמעית. ברגע שאתה בתפקיד אין לך זמן לחשוב. עד היום זה מציץ אותי, אני מפחדת מהיום שבו אסיים את הקדנציה", היא אומרת בחיוך. "כמנהלת קהילה הייתי צריכה לעשות את התיאום בין כל הגורמים והצרכים, להחזיק את הכול ולא לאבד את העשתונות. בלילה הראשון עד ארבע לפנות בוקר עוד קיבלנו למלון אנשים שחלקם הגיעו עם דם על הבגדים או מלאים בפיה, והתחלנו להבין את גודל האירוע".

במהלך הנסיעה ועד ההגעה למלון היו משפחות שהיה צורך לשמור אותן בסביבה סטירילית: "על משפחה שעדיין לא קיבלה את הבשורה המרה צריך לשמור כדי שהידעיה לא תגיע אליה לפני הבשורה הרשמית. לכל משפחה כזאת מיניתי מישור שהתפקיד שלו היה פשוט לשבת לידם ולדאוג שבמשך כל שלוש שעות הנסיעה אף אחד לא ידבר איתם ואפילו לא ישאל אותם מה שלומם, וכל זה בלי שהם ישימו לב. היו משפחות שהילדים שלהן נרצחו, כל האוטובוס ידע על זה והן לא, כדי שאיש מקצוע יפגוש אותן במלון ויבשר להן".

היא נזכרת בעוד רגע של שבר גדול: "באותו לילה של יום ראשון פתאום נכנס יונתן, ילד חמוד שאני מכירה היטב. הוא הסתכל עליי ובכה, כולו פרוץ, מיוזע ונסער". היא עוצרת ואומרת: "לא סיפרתי את זה לאף אחד מאז. יונתן אמר לי 'שירי - שגיא, שגיא'. שאלתי: מה קרה לשגיא? ואז הוא ירד על הברכיים ואמר 'רצחו אותי' ושנינו התרסקנו על הרצפה, בכינו והתחבקנו, ואז

מה היה הרגע הכי קשה שאת זוכרת?

"היו הרבה רגעים קשים בתוך הממ"ד. נתתי לילדים הנחיה כדי שייבינו שאולי אני הולכת למות. כדי לגייס אותם הייתי צריכה להגיד להם מהי הפעולה שהם צריכים לעשות. הסברתי להם שברגע שאני אומרת 'עכשיו' הם נכנסים מתחת למיטה, וליאור הגדולה אוחות לעומרי הקטן חזק את הפה. 'תשימי לב שהאגודל מעל האף כדי שלא תחסמי לו את הנשימה'. ניסינו את זה פעם אחת והוא התחיל להשתולל. אז אמרתי ליאיר בן השמונה שהוא צריך להחזיק אותו בגוף וליאור צריכה לחסום את הפה, 'אתם ממשיכים להסתתר מתחת למיטה ולא משנה מה אתם שומעים או רואים שקורה לאמא, אתם לא יוצאים עד שמישור יקרא בשמות שלכם'. כשהנח"בות ניסו לפתוח את חלון הממ"ד יאיר אמר בהתלהבות 'הצבא הגיע!' אבל אני שמעתי ערבית ואמרתי לו בלחש 'זה לא הצבא, זה מחבל'. יאיר שאל אותי באותן תנועות שפתיים אילמות: 'מה זה מחבל?'. אף פעם לא הסברנו לילדים שיכול להיות מצב של פלישת מחבלים, לא חשבנו על אירוע כזה. הבת שלי, שגדלה על פרוטוקול החוסן, שמעה שאנשים רעים מעזה באו לעשות לנו משהו רע, והיא התחילה לרעוד ואמרה 'אבל אמרתם שזה לא יכול להיות! אמרתם שיש גדר ויש צבא ושהצבע האדום שומר עלינו'".

יחד עם זה היא אומרת שהיו גם רגעים מחזקים: "בערך ב־12 החזקנו כלנו ידיים, עומרי בן השנתיים התחיל לבכות שהוא רוצה מים והלך לכיוון הדלת, ואז יאיר נזכר שיש רבע כוס מים שנשארה מהלילה הקודם. הוא רץ מהר לתת לו את המים כדי שלא יבכה, שלא ישמעו אותנו. עומרי שתה את הכול ואז ליאור ויאיר, ברגע מאוד שואתי ועם הכלום שנשאר בכוס, החליטו שעל חצי כוס ליאור תעביר אצבע ותרטיב את השפתיים, ויאיר יעשה את אותו הדבר עם החצי השני. אני יכולה להגיד שכאמא זה היה הרגע שאמרתי לעצמי: 'אוקיי, הם יסתדרו גם אם אני לא אחיה כאן'. זה אולי נשמע נורא, אבל בשבילי זה היה רגע מחזק לדעת שהם ידעו לשמור זה על זה".

שירי מבקשת שלא אצחק עליה ואומרת: "לקראת שלוש אחר הצהריים ביקשתי מילדיי שילמדו אותי את המילים שאבא אומר איתם לפני השינה, ואז ליאור אמר לי: אמא, תחזרי אחריי: 'שמע ישראל ה' אלוהינו ה' אחד' ו'ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד'. אמרנו את זה, התחבקנו, וזה נתן לנו הרבה כוח, אז חזרנו על זה כמה פעמים. ביקשתי מהם שכל אחד יגיד משהו טוב שהוא יעשה כשנצא מכאן, מתוך רצון לתת להם את התקווה שנצא, וגם כי היה בי רצון שהרוע הזה לא ידבק בהם, וחשבתי איך אני אגרום לזה שהם יצאו

קשר".

מרסלו עדכן את כוחות צה"ל, כשבמקביל ליאורה היולדת הועיקה את אחיה מחוות טליה שבדרום הר חברון, ומתן מליחי קרא לחבריו מהיישוב אביגיל בהר חברון. "ארבעת הלוחמים האלה, שהגיעו ממרחק של יותר מ־100 קילומטרים, הקדימו את הצבא".

"שמע ישראל" עם הילדים

מה עבר עלייך באופן אישי באותה שבת?

"שהייתי עם ילדי 26 שעות בתוך הממ"ד. המחבלים ניסו לפתוח את חלון הממ"ד, אבל תודה לא־ל הם לא הצליחו. זו הייתה המתנה אימתנית למוות", היא אומרת. "באיזשהו שלב השלמתי עם המוות, וכל התפילות שלי היו שרק לא יפגעו בילדים. היינו סגורים ונצורים בלי אוכל או מים, בלי חשמל, בלי יכולת לצאת לשירותים. לא ידעתי מה קורה עם בעלי או עם הקהילה כי לא הייתה תקשורת, אבל מדי כמה שעות חזרה התקשורת לכמה דקות וראיתי מבול של הודעות: 'הצילו, הם אצלנו!', 'הם רוצחים אותנו!', 'איפה הצבא?'. בגלל התפקיד שלי אני נמצאת בקבוצות כללי־ישוביות, אז ראיתי מה קורה בכל האזור שלנו והבנתי שנשארו לבד".

רק ברבע לשש בערב הגיעו אליה חיילים ראשונים. "שכחתי לבקש מהם להכניס לנו אוכל, רק ביקשתי שיוציאו את הצרכים מהממ"ד", היא אומרת. "אחר כך כבר למדתי את הרעשים של המסך־ד (מסוק קרב - ה'צ') שהגיע, ופתחתי את הדלת בזמן הרעש של המסך־ד כי אז לא שומעים את הפתיחה של הדלת, ויצאתי כפופה ובמהירות כדי להביא מים. אחד הדברים שהילדים הכי זוכרים הם הרגעים שבהם הייתי צריכה לעזוב אותם כדי להביא מים".

לייצר ודאות בתוך האי־ודאות. שירי (מימין) עם צוות איסוף והזמנת רהיטים במלון באילת, ינואר 2024

הוא אמר לי 'וגם איתי וגם אתי', כלומר גם הילד וגם הוריו נרצחו".
אתי, אתי ושגיא זק הי"ד מקיבוץ
כיסופים השכן נרצחו. אתי הייתה
חברה טובה של שירי. "זו הייתה מכה
בבטן, כי הייתי מאוד קרובה למשפחה. התפרקנו
שם לרגע, ניגבתי את הדמעות וחזרתי לעבוד".
**את מכירה את עצמך ככה, מעשית ומגויסת
לחלוטין?**

"אני יודעת שאני עקשנית, ושאם יש לי משימה
היא תקרה", היא אומרת. "לאורך השנים תמיד
הייתי בתפקיד בחירום, אבל כזה מצב של חירום
לא הכרנו מעולם". מהרגע שהילד יונתן סיפר לה
על משפחת זק הי"ד, היא התחילה לרשום על דף
את שמות האנשים שהכירה ונרצחו כדי שתזכור
להגיע להלוויות ולשבעה, או לפחות להתקשר
לאבלים כדי לנחם. "עוד לא הבנתי באמת את גודל
האסון. למחרת בבוקר המשכתי לרשום כל שם
שהגיע אליי, אבל ביום השני בערב ראיתי שכבר
הגעתי ל-22 איש. סגרתי את הרשימה ואמרתי
לעצמי: אני לא רוצה לדעת. זה מסיט את הקשב,
ואני צריכה עכשיו את כל הקשב והכוחות בשביל
הקהילה".

הגעת להלוויות?

"לא, לצער", היא מודה בכנות. "עבדתי
מהבוקר עד השעות הקטנות של הלילה. כל הזמן
הצרכים השתנו. היו צרכים בסיסיים של נעליים
ובגדים, היו כמובן הצרכים הרגשיים, והייתי צריכה
לוודא ולראות שיש מענה רגשי לכולם. פרט
לשבעה המתמשכת שהייתה במלון, הוא גם הפך
למרכז סיוע, ובכל פינה ישבו אנשים עם עובדים
סוציאליים. הלבישו את העובדים הסוציאליים
באפוד זוהר כדי שיוכלו לזהות אותם, והיינו
צריכים לתווך לקהילה את החשיבות העליונה
בכך שבשבועיים הראשונים כולם ידברו וייפגשו
עם עובד סוציאלי או פסיכולוג. מיניתי מישהי
שהתפקיד שלה היה לוודא שכל אחד בקהילה
מקבל סיוע".

לייצר ודאות בתוך אי־ודאות

שירי הקימה את צוות "חמ"ל מלון" שמנה 14
אנשים, שכל אחד מהם היה אחראי על סקטור
מסוים או על נושא קהילתי. "פעם ביום התכנסנו
לשולחן עגול כדי לגבש תמונת מצב, מתוך הבנה
שאנחנו צריכים לייצר ודאות באי־ודאות, לתת
לאנשים משמעות ולהחזיר להם את תחושת
המסוגלות והיכולת, כדי שיהיה להם בשביל מה
לקום בבוקר". בשלב מסוים היא יזמה לאנשים
עבודות שהמציאה רק כדי שיהיו עסוקים וירגישו
נחוצים. "מקבוצה אחת ביקשתי לפרוק ארגזים
ומקבוצה שנייה לארוז אותם שוב", היא מחייכת.
"עד היום לא סיפרתי להם על זה. הבנתי שצריך

לתת לאנשים תחושה של נחיצות כדי להוציא
אותם מהחרדים. בהתחלה זה היה קשה מאוד.
בכל מקום במלון היה בכי בלתי נגמר, שבעה שלא
נגמרת".

איך התמודדת עם העומס הרגשי?

"הרגע שבו החלטתי לסגור את הרשימה של
הנרצחים שהכרתי ולא לחזור אליה היה הרגע
ששמר עליי, כשהחלטתי שעכשיו אני צריכה
לתפקד ואין לי את הפריבילגיה להתפרק. עד היום
לא הייתה לי פריבילגיה כזאת. השעה היחידה
שלקחתי כדי לבכות בה הייתה ביום שבו קברו את
שירי, אריאל וכפיר ביבס".

היא הייתה צריכה לטפל גם בהסדרי הקבורה
והעברת הגופות. "אם אין זיהוי אי אפשר לקבור,
אז השבועות הראשונים היו הרבה סביב הנושא
הזה. גם נוהל הבשורה המרה של הצבא היה לא
פשוט, כי כשהצבא מגיע לבשר הוא עושה את
זה באמצע הלילה, בדרך מאוד קריה ונוקשה".
היה צריך להסדיר את הכניסה מול המלון כי לא
נכנסים מהכניסה הראשית. היו מתקשרים אליה
בארבע בבוקר והיא הייתה צריכה ללכת להעיר
את המשפחה, שכבר יודעת מזמן על האובדן שלה,
אבל ההודעה הרשמית נעשית רק לאחר שהגופה
זוהתה.

**ומה עם המשפחה שלך? הילדים שלך עברו
טראומה בעצמם.**

"יאמרו לזכותו של בעלי שהוא לקח את
המושכות לידיים מהר מאוד", היא אומרת. "זה היה
שינוי של 180 מעלות בשבילו ממה שהיה לפני כן,
כשהוא היה עובד עד מאוחר, ועכשיו הוא פתאום
צריך להיות אבא ואמא במשך 24 שעות ביממה".
שירי הייתה צריכה להקים מסגרות חינוך
לילדים יש מאין. 95 אחוזים מהצוות החינוכי שלנו
היה צוות פגוע ומתמודד, אז היינו צריכים לגייס
כוחות מבחוץ. פנינו ל'ברנקו וייס' שהציעו עזרה,
וגם התנועה הקיבוצית עזרה מאוד. את הגיל הרך
הקמנו בקומה 1 של המלון, את היסודי באוהלים
בשטח של המלון בעזרת התנועה הקיבוצית.
בעזרת 'ברנקו וייס' הקמנו בית ספר פרטי לכיתות
ז' עד י"ב. קראנו לו 'בית ספר החלומות', כי
התוכנית נבנתה יחד עם הילדים. דאגנו לשיעורי
ליבה ולמקום לריפוי - שיעורים בים, טיולים והמון
יציאה לטבע".

קיבוץ עין השלושה אימץ לעצמו את הסמל של
הסוקולנטים - צמחים שמסוגלים לחיות באזורים
יבשים כמעט בלי מים לאורך זמן. לילדיה הפרטיים
הסבירה שירי ש"כמו הסוקולנטים שמחוץ לבית
שלנו, שכאשר שוברים אותם ושותלים אותם
שוב באדמה הם צריכים קצת מים ואור שמש
והם מיד צומחים מחדש והם חזקים, אז גם אנחנו
סוקולנטים: שברו אותנו, אבל אנחנו נצמח מחדש
ונהיה חזקים יותר".

הם קיבלו את זה?

"בהתחלה הם צחקו, אבל עם הזמן הם התחילו

"השיקום הפיזי והקהילתי - עליי". שירי אביב (מימין) בסיור בקיבוץ עם אנשי מנהלת תקומה

הזה הקהילה שלנו התחזקה. עבדנו על זה קשה
והקדשנו לזה המון מחשבה כדי שנחזור חזקים
ומאוחדים יותר".

בימים אלה קהילת עין השלושה חוזרת הביתה,
ושירי מרגישה שזה המבחן האמיתי לכל העבודה
שנעשתה במשך זמן הגלות - האם הלכידות והחוסן
יוכיחו את עצמם והקהילה תחזור לשגשג. כדי
לסבר את האוון ולהבין את גודל האירוע של החזרה
ליישובים, שירי מסבירה שבמעבר מהמלון באילת
לנתיבות נדרשו רק שתיים וחצי משאיות לשאת
את הציוד וכעת, כשהקהילה חוזרת מנתיבות לעין
השלושה, הם עוברים ב-152 משאיות עמוסות ציוד
וריהוט. "בתוך התהליך שעשינו, ראינו כל הזמן את
השיקום הפיזי אל מול השיקום הקהילתי והרגשי
מתוך תפיסה שיש קשר בין הדברים, זה כמו גוף
ונפש, וככל שהתקדמנו בשיקום הפיזי כך גם
התקדמנו בשיקום הקהילתי".

**אתם חוזרים הביתה כשעדיין יש אויב מעבר
לגדר. אתם כועסים?**

"אני לא יכולה להיות פה לכולם, זו שאלה
סובייקטיבית. אלו תחושות של כל אחד, הכעסים
על המדינה, הצבא, האויב. בכל מפגש קהילתי
פתחתי ואמרתי שבהינתן שלושה דברים אנחנו
יכולים לחזור הביתה: מצב ביטחוני, שיקום
קהילתי ושיקום פיזי, ותמיד הוספתי שבאחריותי
ובשליטתי השיקום הפיזי והשיקום הקהילתי. מה
שמחוץ לגדר, אני רוצה להאמין שזה באחריות
הצבא. אין לנו ברירה אלא לאפשר ולתת את
ההודמנות הזאת, אנחנו מוכרחים לבנות את האמון
מחדש. לחדש את הנדרים בינינו. אנחנו מאמינים
בצה"ל ורוצים להאמין שהם לא יהיו שרויים עוד
פעם באותה קונספציה שהובילה אותנו למצב
הזה. באותה שבת שחורה שתי המילים שחזרו על
עצמן היו 'איפה הצבא?'. תחושת הכיבוש והעובדה
שהופקרנו הייתה ועודנה קשה מנשוא. עבודת
בניית האמון נמשכת, בינינו ובין המדינה, בינינו ובין
הצבא ובינינו ובין הילדים שלנו. גידלנו את ילדינו
לאורה של שפת החוסן, אמרנו להם שהצבא שומר
עלינו, ולא עמדנו במילה שלנו".

ומבחינה אידאולוגית?

"אין ספק שרוב רובו של החבל שלנו מבחינה
אידאולוגית היה בדעה שאפשר וצריך לדבר עם
הצד השני. אני לא יכולה לדבר בשם החבל, רק
בשם עצמי: דברים השתנו, רצחו לי חברים ורצחו
לי גם את האידאולוגיה. עם זאת, אני מאמינה
שצריך פתרון מדיני. יש לנו קושי גדול מאוד
לחזור כשעדיין החברים שלנו בצד השני. המחשבה
שיוותרו עליהם היא איומה. לצד זה, אנחנו צריכים
להתמודד ולהתמקד בחיזוק הקהילה שלנו מבפנים
ולקיים את הצוואה שהותירו לנו, להמשיך לחיות,
לזכור ולא לוותר לא על הבית, לא על הערכים ולא
על עתיד טוב ובטוח יותר לילדינו. עוד נדע ימים
טובים מאלה".

להשתמש בזה. אריאל בת השש אומרת את זה עד
היום". היא מספרת על מפגש שהיה לה ולבתה
הקטנה, כאשר שוחחו באוטובוס עם אישה שלא
הכירו. "היא שאלה את אריאל מאיפה היא, ואריאל
ענתה לה: 'מנתיבות', בינתיים'. כשהיא ניסתה
להבין, אריאל אמרה לה: 'יש לי בית אבל הוא קצת
הרוס כרגע. יתקנו אותו ואני אחזור אליו'. הסברתי
לה שאנחנו מניצולי העוטף. אריאל זיהתה את
הלחלוחית בעיניה, אז היא שמה לה יד על הברך
ואמרה לה: 'אל תדאגי, אני סוקולנטית'".

במלון התעקש יאיר, בנה של שירי, שאביו יישן
בנפרד מהמשפחה. "הוא אמר שאם יחטפו אותנו
בלילה אז שלא ידעו שאבא שייך לנו כי אז לא
יחזירו אותנו", היא נאנחת. "הלילות קשים מאוד
לילדים. גם דוברי הערבית שעבדו במלון היו טריגרי.
קרה מקרה שילדים במלון שמעו את העובדים
מדברים ביניהם והם רצו בצעקות 'מחבלים,
מחבלים'. הנהלת המלון הבינה שלתקופה מסוימת
צריך להעסיק דוברי עברית".

אריאל, שהייתה בת ארבע באותה שבת, שהתה
כאמור עם הוריה של שירי בממ"ד. "הרבה ילדים
כביכול ישנו בממ"ד, אבל הסתבר שהם העמידו
פנים כדרך של התמודדות. כשעשינו התערבות
מקצועית עם פסיכולוגים, פתאום הילדים התחילו
לדבר והתברר שהם שמעו הכול. גם אריאל כביכול
ישנה, אבל שמעה הכול. זה שיח שעולה בבית כל
יום עד היום, וצריך לדעת לא להתמוטט מזה ליד
הילדים. זה חלק מהריפוי שלנו, כשאנחנו מדברים
על הדברים ולא מתפרקים אלא עונים מה שאנחנו
יודעים, ומשתפים במה שאנחנו לא יודעים".

לחזור חזקים ומאוחדים יותר

**את מרגישה שהקהילה צמחה מאז בהיבט של
חוסן, קשר בין חברי הקהילה וכדומה?**

"אני חושבת שזו החלטה, כמו שאני מחליטה
לקום כל בוקר ולהדליק את האור בקצה המנהרה.
אני לא מחפשת את האור בקצה המנהרה, אני
יודעת שזו האחריות שלי להדליק אותו. הבנתי
מהר מאוד שהחלק החשוב באירוע הזה הוא איך
אנחנו נשארים ביחד ושכוחנו באחדותנו, וזה הפך
לתוכנית עבודה. במקצועי אני יועצת חינוכית לגיל
הרך, אז הרבה מהחשיבה ומהמתודולוגיות שלי
מגיעות מתוך ראייה חינוכית. כל המדינה הייתה
באי־ודאות, ואחד הדברים שהבנתי מהר מאוד
היה שאנחנו צריכים לייצר קביעות ועקביות, כמו
בגיל הרך. אז יצרתי עוגנים בתוך הקהילה, לדוגמה
בכל יום שלישי בשעה שש בערב קיימתי שיחת
קיבוץ לכל חברי הקהילה בלובי. אני עולה על
הבמה ונותנת הסבר ארוך על מה קורה, מה נעשה,
יוצרת איוושה ודאות לגבי מה שאני יודעת עכשיו,
למרות שלא כל הידע אצלי. אני חושבת שבזמן

"אני חיה, ימנית, אמה וסבתא".
השירת והתסריטאית חוה דיבון

חוה דיבון, תסריטאית ויוצרת דתייה שחתומה על הסדרה 'סרוגים' והסרט 'בחורים טובים', פורצת שוב למסך עם 'התנתקות', סדרת דרמה ראשונה מסוגה על הגירוש מגוש קטיף. אחרי שנים של תגובות חשדניות כלפיה בגלל אמונתה ודעותיה, היא מצאה את הדרך להפוך את הכאב האישי לסיפור לאומי שיעורר דיון מחודש באחד הפרקים הכואבים בתולדות המדינה

יוסף ארנפלד

// צילום: מאיר אליפור

פוצצרת לא מתנצלת

מבטים המופתעים שקיבלה חוה דיבון בכל פעם שחברות הפקה ביקשו לשכור את שירותי התסריטאות שלה וגילו שמדובר באישה דתייה על מלא, הרגילו אותה להציב מסננים מראש. במשך הזמן, בכל פעם שקיבלה הצעה לכתיבת תסריט, למדה לכתוב במייל חוזר: "אני דתייה, ימנית, אמא וסבתא - האם תרצו לעבוד עם מישהו כמוני?". כמה וכמה פעמים התשובה שקיבלה הייתה שלילית, אבל מבחינתה זה היה בסדר. לפני כארבע שנים קיבלה מייל מ'קודה הפקות' ובו נשאלה האם היא מעוניינת לכתוב תסריט לסדרה על גוש קטיף. "במקרה הזה הוספתי את המילים: כשאני שומעת את המילים 'גוש קטיף' אני מתחילה לדמוע", משחזרת דיבון. "למרבה ההפתעה, התשובה שקיבלתי הייתה: אותך אנחנו מחפשים", היא מספרת.

"במהלך הגירוש מגוש קטיף הייתי בבית ובכיתי את נשמת יומי מול מהדורות החדשות", היא משתפת בכנות. "לא האמנתי שאפשר לעצור את תוכנית ההתנתקות בהפגנות או בדרך אחרת, חשבתי שזה חסר טעם. בתור תיכוניסטית הלכתי להפגנות נגד הנסיגה מסיני, ואף אחד לא שם עלינו. באותם ימים הרגשתי שזה חסר סיכוי. אחרי הגירוש כל השכונה שלנו הפכה לחמ"ל למען המגורשים, אבל אני הרגשתי מובטח".

הסדרה העלילתית הראשונה שעוסקת בהתנתקות

בשבוע הבא צפויה לעלות לשידור בכאן 11 'התנתקות', סדרת דרמה ישראלית שכתבה חוה דיבון יחד עם רם לנדס ובווימה על ידי לייזי שפירא. הסדרה מתרחשת על רקע נסיגת צה"ל מרצועת עזה וגירוש תושבי גוש קטיף בשנת 2005 במסגרת תוכנית ההתנתקות, ועוקבת אחרי תת-אלוף שילה מאז"ה, חובש כיפה סרוגה ומפקד המבצע, אשר מתמודד עם המשימה הקשה שמעמידה אותו מול הקהילה שלו ובני משפחתו הקרובים. אשתו נעמה מתנגדת נחרצות לפינוי הגוש, ואחותו

עידית ובעלה מאיר הם תושבי גוש קטיף. בנם לביא מנסה למצוא את מקומו בין קהילת היישוב לגלי הים. מנגד, סגנו אבינועם ברנר, הקיבוצניק, מציג חזית ביקורתית על מדיניות ההכלה של מאז"ה כלפי המתנחלים.

על אף שחלפו 20 שנה, למעשה זוהי הסדרה העלילתית הראשונה והיחידה בינתיים שעוסקת בגירוש. "כשניסיתי בעבר לכתוב, זה לא הלך. לא הצלחתי לפצח את הסיפור, הייתי צריכה למצוא לו זווית כניסה נכונה. כשראיתי תושבים מהגוש, הם חזרו ואמרו: היה גן עדן, כולנו היינו משפחה אחת גדולה. תהיתי לעצמי מה אפשר לספר על אנשים מושלמים", היא מציינת. "רם לנדס אמר לי שהוא היה בעד ההתנתקות, אבל לא בעד הדרך. הוא ביקש שניכנס פנימה ונספר מה עובר על האנשים בבית שלהם. 'קודה הפקות' חידדו לי שאי אפשר לספר את הסיפור של המדינה, אלא צריך ללכת לסיפור האישי. במהלך התחקיר לקראת הכתיבה היו רבים שסירבו לדבר איתי מחוסר אמון ומעלבון העבר. היו כמה שהתחילו לדבר ואז ניתקו קשר, מאותה סיבה. הציבור נושא המון כאב מול אלה שסיקרו אותו. זה היה לי קשה כי מדובר באירוע לאומי", היא מוסיפה.

"חברת 'קודה הפקות' הגישה את הסדרה גם לתאגיד השידור. כדרך של הצעות לסדרות, עברנו דרך ארוכה של דיוק, ויכוחים וניסיונות התאמה, אבל הזמן חלף ולי לפחות לא היה ברור שיצא מזה משהו בכלל, עד שהייתה פגישה נוספת כשהחלו ההפגנות נגד הרפורמה המשפטית, שהייתי בעדה כמובן", היא מדגישה. "בפגישה ההיא נאמר לי על ידי המשתתפים: זאת הפעם הראשונה שאנחנו מבינים איך זה מרגיש שגונבים לך את המדינה. ברמה מסוימת זה חיבר את הדוברים לסיפור של גוש קטיף ולמתיישיבים. דווקא מחוויית הכאב הזאת הם הצליחו להתחבר לכאב שהסדרה מספרת".

דיבון מציינת כי רם לנדס, הבעלים של 'קודה הפקות', ירד בעצמו לשטח בזמן אמת וליווה את הסגל הפיקודי העליון של צה"ל בעת ביצוע העקירה, מה שבהמשך הפך לסרט התיעודי 'גשמי קיץ'. הפוקוס הרגשי היה מכוון אל תת-

"היו לא מעט אודישנים לסדרה. היו גם שחקנים שסירבו להשתתף בסדרה כזאת. יש מישהו שאמר: אני לא מוכן לקחת חלק בדבר כזה. יש קיבעון תודעתי מאוד מסוים על אופי המאבק בגירוש, כך למשל שאלו אותי למה השמטתי את הסיפור של החומצה שנשפכה על החיילים מגג בית הכנסת בכפר דרום, אף על פי שלא היה ולא נברא. אין לי ספק שהסדרה תעורר דיון. אני מקווה בעזרת ה' שהיא תעשה טוב"

הפקות' הגישו את הסדרה ומי שהרימו את הכפפה היו התאגיד, כאן 11. ישבו מולי אנשים צעירים ממני, בעלי דעות שונות ממני, שלא חוו את ההתנתקות. אחת הביקורות שחזרה על עצמה הייתה שאנשים לא מזדהים עם דמות של אדם קר, שכלתני ופילוסוף. לא היה מנוס אלא להיפרד מהדמות הראשית שבניתי, וכתבתי דמות חדשה של איש חם ואכפת".

למלאכת העריכה הצטרף לייזי שפירא שאף הידק את הפרקים. "לייזי, שהכיר את הדברים מקרוב כתוצאה משירות מילואים בשטח, ערך ודייק אותי. בסופו של תהליך התכנסנו למשפחה אחת תושבת גוש קטיף. שילה מאז"ה, גיבור הסדרה, אחיה של אם המשפחה שמהווה חלק משלושה דורות שקשורים בעבודות לגוש קטיף ולהתיישבות, מתלבט אם לקחת על עצמו את אחריות הפיקוד על הגירוש, שתסייע לו לפרוץ את תקרת הזכוכית הפיקודית".

אני מקווה שאין כאן ספוילר, אבל לא התרשמתי שהוא באמת מתלבט.

"בפרקים הבאים חובטת לו בפנים שוב ושוב המחשבה 'מה עשית?'. הדמות הנוכחית, בגילומי של עמוס תמם, הרבה יותר מתייסרת וסובלת. ניסיתי שבפרק הראשון תהיה לו התלבטות והוא לא יהיה בטוח מה כדאי לעשות, ואז כשהוא רואה פינוי אלים ומכות רצח במאחז, הוא מגיע למסקנה שאם יהיה אחראי על ביצוע ההתנתקות זה יהיה אחרת, מתוך הבנה שכבר אי אפשר לעצור את הגלגל, אבל לפחות תחת ידיו זה יהיה שונה. אולי אם הוא היה אומר לא - זה לא היה קורה? לעולם לא נדע. תמיד לאחר מעשה יש את חוכמת הבדיעבד, אבל בשטח, כשהבלתי ייאמן מתרחש, כשרון התהפך מהסיסמה 'דין נצרים כדין תל אביב', אי אפשר היה לדעת מה היה קורה אם היו פועלים אחרת".

מהסדרה נעדרים שמות היישובים, והגיבורים תמיד נוסעים או נמצאים בגוש קטיף. זה

בכוונה?

"לכל יישוב היה אופי משלו, יישובים דתיים, חילוניים, מעורבים, ובחמישה פרקים של הסדרה שבהם נוגעים בכל האירוע הענק הזה לא היה לי סיכוי להיכנס לאפיון ודקויות של יישוב כזה או אחר. לכן יש בסדרה יישוב בלי שם ספציפי".

השחקנים הראשיים בסדרה הם כוכבי הסדרה 'סרוגים' אוהד קנולר ועמוס תמם. רק הם יודעים לשחק דתיים?

"לייזי היה גם בשלב הליהוקים. לאוהד קנולר ועמוס תמם יש כימיה טובה. היו לא מעט אודישנים לסדרה. היו גם שחקנים שסירבו להשתתף בסדרה כזאת. יש מישהו שבא ואמר: חשבתי שזאת סדרה אחרת, אני לא מוכן לקחת חלק בדבר כזה. יש קיבעון תודעתי מאוד מסוים על אופי המאבק בגירוש, כך למשל שאלו אותי למה השמטתי את הסיפור של החומצה שנשפכה על החיילים מגג בית הכנסת בכפר דרום, על אף שלא היה ולא נברא".

סוגיה מעניינת הייתה הלוקיישן של הצילומים. "כשהייתה התלבטות היכן לצלם את הסדרה על גוש קטיף, אמרתי בפשטות: מה הבעיה? חזרנו לשם. הבן שלי החייל היה שם על החוף. בסוף החליטו לצלם במקום אחר. אין לי ספק שהסדרה תעורר דיון. אני מקווה שהיא תעשה טוב בעזרת השם".

הסיפור על הרווק הדתי הפך לסדרה מצליחה

חוה דיבון (58), נשואה לסיני, אם לחמישה וסבתא לנכד, היא ירושלמית בהווייתה. "זכיתי

צילום: פלאש 90

"אין לי ספק שהסדרה תעורר דיון". הגירוש מגוש קטיף

"אם אתם רוצים משהו שבא מעולם שאוהב את התורה - זו אני". מתוך הסרט 'בחורים טובים'

סרטים חרדיים וסדרות רשת מצליחות, כמו 'רצים למשנה' ו'רצים לגמרא', בהן שימשה יועצת תוכן. "זה תיקן אצלי את היחס ללימודי המשנה, שכל כך שיעממו אותי בבית הספר היסודי". בשלב מסוים קיבלה שיחת טלפון מארז תדמור, שהציע לה לכתוב איתו סדרה. "בהתחלה לא הבנתי. פעיל הימין ארז תדמור רוצה שאכתוב איתו סדרה?!" היא צוחקת. "עניתי 'ברור שכן'. מצאנו בית קפה כשר בתל אביב, וכשנכנסתי למקום אדם זר קם לקראתי ואמר לי שלום. רק אז הבנתי שמדובר בארז תדמור אחר, במאי מצליח ומוכשר".

ארז תדמור הבמאי קישר אותה אל היוזם החרדי יקי רייסנר, שחלם להפיק סדרה על עולם השידוכים בחברה החרדית. "הגעתי למשרד שלו ואמרתי לו: אם זה משהו שבא לרדת על החרדים, אני לא חלק מזה. יש מספיק תסריטאים שמוכנים לתרום את שירותיהם לכך. אם אתם רוצים משהו שבא מעולם שאוהב את התורה - זו אני. לא רוצים? הכול בסדר. רייסנר אמר: מה פתאום? אני רוצה להראות את הפנים הטובות של הציבור החרדי. במשך שבועות ארוכים ערכתי תחקיר מקיף על העולם החרדי. בין השאר הכרתי את המושג 'חברי חדר' בפנימייה. בניתי סיפור על חברי חדר מאחת הישיבות, כל אחד עם הקונפליקט שלו. כתבתי 15 פרקים, הגשנו אותם, ובתזמון שמיימי הסדרה 'שבאבניקים' עלתה לאוויר. חזרתי הביתה במפח נפש, אבל אחרי כמה חודשים ארז התקשר אליי ועדכן שמציעים להפוך את הסדרה לסרט ואני חזרתי לכתביה", היא מספרת.

המעבר מסדרה לסרט אילץ את דיבון לצמצם את הדמויות וההתרחשויות, שהובילו בסופו של דבר ליצירת המופת 'בחורים טובים'. "בסופו של תהליך התמקדנו בסיפורו של עילוי אשכנזי ליטאי, נצר לרבני גרודנא, שמתאהב בבחורה מרוקאית, צעד פחות מקובל בעולם שממנו הוא מגיע. ברוך ה' אהבו את הסרט והוא הצליח גם באופן כללי, וגם בתוך החברה החרדית", היא מציינת בסיפוק. ההצלחה הגדולה של 'בחורים טובים' הובילה לסרט שני, שזכה אף הוא להצלחה כבירה, ומשם הדרך לסרט שלישי כבר הייתה ברורה. לאחרונה הגישה דיבון את הטייטה האחרונה של התסריט לסרט 'בחורים טובים 3', וכולה תקווה כי גם הוא יקרום עור וגידים בקרוב.

בשבילו. 'בטח', עניתי מיד. רוב מי שלמד איתי ב'מעלה' היו רווקות ורווקים שעזבו את בית ההורים ונהרו לירושלים, כך שהכרתי מהצד לא מעט סיפורים פיקנטיים. כתבנו יחד סרט עלילתי על רווק שיצא למאות דייטים ולא מצליח למצוא את שאהבה נפשו. עברנו משלב לשלב, הגענו כמעט לשלב הסופי ועפנו. המפיק, יונתן אורן, הציע לנו: 'יש לכם הרבה סיפורים, אולי תהפכו את כל זה לסדרה?'. למרות שזה היה אתגר לא פשוט, כך עשינו. במקביל אלינו היו עוד חבורות של אנשים מרקע דתי שכתבו על רווקות, וכנראה שהקדוש ברוך הוא החליט שהסדרה שלנו היא זאת שתופק ותפורסם".

כחלק מהמחויבות להפקת סדרות מקור ישראליות, YES הרימו את הכפפה וכך יצאה לדרך הסדרה הפופולרית 'סרוגים', שמתמקדת בסצנת הפנויים פנויות במגזר הסרוג. "התחלנו לכתוב באינטנסיביות, ותוך כדי הצטרפו אלינו כותבים נוספים: רננית פרשני, יעל ניצן רובינשטיין, אילן אשכולי, אורי אלון בעונה השנייה ועוד". הסדרה 'סרוגים' קיבלה מיד את אהדת הקהל, עד כדי כך שזכתה לשלוש עונות מצליחות. דיבון מציינת שהחלק שלה כתסריטאית מסתיים בשלב מוקדם יחסית של ההפקה, הרבה לפני שהיא עולה לאוויר, למעט מפגש נדיר עם הקאסט, לקראת צילומי העונה הראשונה. "רגע לפני תחילת הצילומים לייזי הביא לירושלים את השחקנים הראשיים. עשינו איתם טיול לכותל והבאנו אותם לשבת רווקים בקטמון".

פגישה בבית קפה כשר בתל אביב

בין לבין, במשך כמה שנים, הייתה חברה במועצת הקולנוע. "אורי אורבך התקשר וביקש שאצטרף למועצת הקולנוע כי 'צריכים אותך שם. אישה, תסריטאית, דתייה, ימנית'. הייתי היחידה שהגיעה לישיבות עם תינוקות בעגלה. שם נחשפתי לנתוני הצפייה של הסרטים שנתמכו על ידי הקרנות השונות, והתברר לי, למשל, ש-600 איש בלבד צפו בסרט שמדינת ישראל מימנה מהכיס שלנו, וראיתי גם שאנשים מקבלים תקציבי עתק לסרטים שמשיצים את מדינת ישראל. שם נפתחו לי העיניים", היא מודה.

אחרי סיום העונה השלישית של 'סרוגים' המשיכה דיבון לעבודות כתיבה נוספות,

חוק הקולנוע מעניק כסף לקרנות שמחלקות אותו ליוצרים על פי שיקול דעתן. איכשהו במשך עשרות שנים כתבו את אותו הסרט, על אותן דמויות, בכל קרן קולנוע בישראל", היא מאבחנת, "אותו סיפור ישראלי-ערבי עם אותן דעות. לקראת סוף הלימודים ב'מעלה', לפני כ-25 שנה, נפתחה קרן גשר, בשביל כל האחרים - קרי דתיים, ערבים, חרדים וכדומה. לייזי שפירא, לימים הבמאי של 'סרוגים', הגיש לקרן רעיון וקיבל כסף לפיתוח".

היות ששפירא למד שנה מתחתיה ב'מעלה', הייתה ביניהם היכרות מוקדמת. "הוא התנדפק על דלתי והציע שאכתוב

"אורי אורבך התקשר וביקש שאצטרף למועצת הקולנוע כי 'צריכים אותך שם. אישה, תסריטאית, דתייה, ימנית'. הייתי היחידה שהגיעה לישיבות עם תינוקות בעגלה. שם נחשפתי לנתוני הצפייה של הסרטים שנתמכו על ידי הקרנות השונות והתברר לי, למשל, ש-600 איש בלבד צפו בסרט שמדינת ישראל מימנה מהכיס שלנו, וראיתי גם שאנשים מקבלים תקציבי עתק לסרטים שמשיצים את מדינת ישראל. נפתחו לי העיניים"

להיוולד בירושלים בזכות ההורים שלי שעלו ארצה מארצות הברית. הם היו חלק מסצנת הסרוגים הקטנה שהייתה בעיר בשנות ה-60. זכינו שהם התחתנו בה ובנו כאן את ביתם". דיבון למדה בבית הספר התיכון הדתי לבנות 'חורב', ולאחר מכן התגייסה לתפקיד מורה חיילת במושב קשת שברמת הגולן.

עם השחרור מצה"ל, התחילה ללמוד לתואר ראשון באוניברסיטה. בעיצומם של הלימודים נישאה, ואחרי זמן קצר בעלה התקבל ללימודים בחור"ל, כך שהלימודים הופסקו לטובת הנסיעה. עם חזרתם ארצה, בגיל 27, כשהיא כבר אמה לילדים קטנים, החליטה לחשב מסלול מחדש וכך מצאה עצמה בודקת אפשרות ללימודים בבית הספר לקולנוע 'מעלה'. "הגעתי למסקנה שאם אחזור לאוניברסיטה ואמשיך ללמוד את המקצוע שהתחלתי ללמוד, זה יסליל אותי להיות מורה, שזה הדבר האחרון שהייתי מסוגלת להיות. במקביל, שמעתי שפתחו בית ספר דתי לקולנוע. ידעתי שיש מקצוע שנקרא תסריטאות ושהוא נמצא בתחום הכתיבה. תמיד אהבתי לכתוב, למרות שגיאיות הכתיב שמלוות אותי עד היום, וחשבתי לעצמי שאולי כך אמצא פרנסה. הלכתי למבחנים ה'קשוחים' של מעלה", היא צוחקת, "ובאופן מפתיע גם התקבלתי".

דיבון נרשמה ללימודי תסריטאות בבית הספר, אך אחרי זמן קצר נאמר לה בשיחת טלפון שהיא היחידה שנרשמה ללימודי תסריטאות, והיא התבקשה ללמוד במגמה המרכזית של בית הספר, בימוי, ושנה לאחר מכן לעבור לתסריטאות. "הרגשתי שזאת הולכת להיות טעות, אבל זרמתי. למדתי בימוי, סאונד, עריכה. זה היה כישלון מוחלט. לא ידעתי איך מחברים כבל, לא הבנתי במכשירים ולא הצלחתי לצלם. החלום של החברים בכיתה היה לביים, להפיק או לצלם. בתחתית הרשימה הייתה כתיבת תסריטים. למרות שהם היו מוכשרים, זאת לא הייתה המטרה שלהם. מכיוון שלא הייתי מוצלחת בשאר התחומים, אני כתבתי בשבילם את התסריטים. אומנם היו בתוכנית גם שיעורי תסריטאות", היא מציינת, "אבל השאיפה הייתה בימוי. עד היום אני זוכרת שבשנה ג' למדנו בימוי לטלוויזיה, שזה קצת שונה מקולנוע. כתבתי את התסריט לפרק שצילמנו. הקראתי אותו לכיתה בגאווה, אבל החברים כתשו אותו מכל כיוון אפשרי. נפגעתי מאוד. במקום להגן על כבודי, המורה לתסריטאות אמר לי: 'לא טוב לך ביקורת? תחפשי מקצוע אחר'. זה הפיל לי את האסימון, שאם לא היו מבקרים אותי כנראה שהייתי ממשיכה לכתוב בצורה פחות טובה".

במשך ארבע שנות לימודיה ב'מעלה', לקראת כל תחילת שנה, קיבלה את אותה שיחת הטלפון המבשרת שגם בשנה הקרובה לא תיפתח מגמת תסריטאות, 'אולי בשנה הבאה, בינתיים תמשיכי במגמה הכללית'. כשסיימה את לימודיה החלה ללמוד בבית הספר, אך לא הצליחה להשתלב בתעשייה. "לא היה מי שימשוך אותי לתוך ההפקה שלו", היא מתארת. "המורים אצלו לימדו גם במקומות אחרים ולקחו משם את הבוגרים להפקות שלהם. בשבועות הראשונים אחרי סיום הלימודים ישבתי עם 'דפי זהב' והתקשרתי אחד אחד לכל קרנות הקולנוע בארץ ולכל ערוץ שידור והצעתי את עצמי, אבל זה לא הלך".

דריסת הרגל המשמעותית הראשונה של דיבון בעולם הקולנוע הייתה לאחר כמה שנים, עם פתיחת קרן גשר לקולנוע. "כידוע, הפקה של סרטי קולנוע מצריכה ממון רב.

צילום: לירון מולדובן

התחלה// בן 42, נולד וגדל ברעננה. הרביעי מתוך חמישה אחים ואחיות.

אבא// "אבי מורי הרב דוד איינהורן, בן 75, כיהן כמנכ"ל בית הדין הרבני בתל אביב. כיום בגמלאות. איש עשייה שהקדיש המון מזמנו לתחום התרת עגונות. הוא נסע עד קצה העולם כדי להתיר עגונות וטיפול בתיקים הכי מסובכים שיש. בתור ילד חוויתי את זה עם כל סיפורי הניסים. מסירות נפש של ממש".

אמא// "אמי מורתי רבקה איינהורן, בת 75. עלתה מרומניה בגיל 16, ועיקר עיסוקה היה תמיד הבית והילדים. אמא במשרה מלאה. רק כשהילדים גדלו עבדה במועדונית לילדים. אמא כל כולה לב ופשטות".

מחפש// "גדלנו בשכונה שברובה הייתה לא דתית. חייתי בעיר הגדולה, עם כל האתגרים וההתמודדויות של להיות דתי בעולם שהוא פתוח לכול". למד בישיבה התיכונית בני עקיבא ברעננה. "באותן שנים הייתי צעיר שמחפש, עם מועדונים וחבר'ה, ומבחינה רוחנית כל הזמן בודק גבולות. לא פעם ההורים שלי נאלצו לבקר אצל ראש הישיבה ולשמוע על מעלליי".

מדריך// היה חניך בבני עקיבא רעננה, ומדריך בשבט יובל לילדים בעלי צרכים מיוחדים. "זה היה מאוד משמעותי בשבילי. לראות אנשים בעלי מוגבלויות ולהיות חשוף לאתגרים שהם מתמודדים איתם היה בשבילי שיעור חשוב לחיים".

השראה// בכיתה י"א שימש מדריך חוץ בסניף בני עקיבא ברמת השרון. "זה אומר לצעוד ברגל לסניף כל שבת ובכל מזג אוויר. החניכים היו מבתים פשוטים, ממשפחות מסורתיות עם הרבה אהבה וחום. לי זה פתח את העיניים, לאהוב כל יהודי ולהביט פנימה ללב".

מכינה// למד במכינה הקדם־צבאית עצמונה, כשעוד הייתה ביישוב עצמונה שבגוש קטיף. "גם כשהייתי כנער בבלבול וריחוק, תמיד ידעתי שהתורה היא אמת, אבל רציתי בדרך לנסות ולבדוק גם דברים אחרים. וכשהגעתי לעצמונה נכנסתי לבית המדרש והלב שלי נפתח לגמרי. התאהבתי בתורה. פתאום גיליתי מה זה להיות בבית מדרש וללמוד יום שלם. ראש המכינה, הרב רפי פרץ, עטף אותנו בחום ואהבה".

מכונן// הוא היה תלמיד בשיעור א' כשהתרחש הפיגוע במכינה באדר תשס"ב. בסביבות השעה 23:30 חדר מחבל לשטח הישיבה, רצח חמישה תלמידים ופצע 30 נוספים. "מחבל חדר למכינה ביום חמישי בלילה, כשהיינו בדיוק באמצע לימוד 'משמור'. פתאום שמענו שני פיצוצים חזקים. ראיתי את המחבל מולי, הייתי אולי במרחק 30 מטרים ממנו. הוא ירה לכיווני, ובנס גדול לא נפגעתי. האירוע הזה שינה את חיי וחיוק בי את הרצון להוסיף חיים פי כמה. הכוח לעשייה בצל"ש נובע מאותו לילה נורא".

עוד לימוד// אחרי שנה וחצי במכינה, כשהגיע זמן הגיוס, החליט ללמוד שנה נוספת ועבר לישיבת עטרת כהנים. "הרבנים דיברו איתנו הרבה על ההתלהבות הרוחנית שיש במכינה ובשבצבא לפעמים מתקררים, נופלים ומתרחקים, מה שנקרא מגלשה רוחנית. כל מכיניסט יודע שלהתנגיס לצבא מתוך תורה ולשמור על זה לאורך הדרך זה אתגר מאוד קשה ומורכב. לכן בחרתי ללכת לעוד שנה בבית המדרש ולהכין את עצמי כמה שיותר לשירות הצבאי".

הרב פרץ איינהורן

42

נשוי לרחל ואב לשמונה

תושב רעננה

ראש עמותת צל"ש לתמיכה רוחנית ורגשית בחיילים דתיים ובני משפחותיהם

ודתי בסביבה צבאית שוחקת. צה"ל הוא כור היתוך שכולם משרתים בו יחד, חילונים ודתיים, וזה נפלא ומרגש אבל גם דורש מאיתנו לשמור על עצמנו, על הערכים שלנו ועל אורח חיינו הדתי, וזה אתגר לא פשוט".

צל"ש// מתוך התובנה הזאת החליט למסד את הפעילות ולהקים את עמותת צל"ש (ראשי התיבות צבא לשם שמיים), במטרה ללוות לא רק את תלמידי המכינה שלו, אלא כל בן תורה שמתגייס. "החזון היה להקים ארגון שיאגד את כל החיילים הדתיים בצבא, כדי שיהיו בתוך הצבא בהמשך ישיר לבית המדרש. שיחוו בצבא מקפצה רוחנית ולא חלילה מגלשה רוחנית".

הכלים// "כיום כל חייל רביעי אומר שהוא נשחק מבחינה רוחנית ומרגיש הידרדרות רוחנית במהלך השירות. זה בדיוק המקום שבו ארגון צל"ש נכנס לפעולה. הארגון נועד לספק לחיילים הדתיים כלים פרקטיים ורוחניים בשירות. אנחנו מלווים את החיילים כבר משלב ההכנה לגיוס, דרך המסלול הצבאי ועד לסיום השירות, בעזרת פרויקטים רבים של קביעות בלימוד תורה וליווי רוחני־אישי הכולל חלוקת ציוד לחימה רוחני לחיילים. למעשה, אנחנו נותנים לחיילים את היכולת להתמודד עם האתגרים ולהישאר מחוברים".

שמחת יום א'// "בכל יום ראשון התייצבתי בעיר הבה"דים, שם עוברים אלפי חיילים, רובם יושבים שעות על גבי שעות משועממים בהמתנה לאוטובוסים שייקחו אותם לבסיס. הרמתי שם שולחנות עמוסים כל טוב והעברתי שיעור. כל אחד

המדרש, הפעם במכון מאיר. "ככה הייתה לי נחיתה רכה מהשחרור. תמיד רציתי לחזור לבית המדרש, והנה חזרתי לספרים ולימים שלמים של לימוד ברצינות מתוך חיבור לקודש. מכון מאיר זו לא ישיבה רגילה, זו אימפריה של תורה של עם ישראל מכל הגוונים, והכול באהבה ובאמונה גדולה. היה לי טוב מאוד שם".

ליווי// אחרי שנתיים וחצי במכון מאיר נקרא לחזור למכינת עצמונה כאברך בתוכנית לבוגרי צבא של המכינה. ארבע שנים למד בתוכנית, עד שהתמנה להיות אחראי על ליווי החיילים של המכינה בעת שירותם הצבאי. "ליוויתי את החיילים של המכינה. מתוקף התפקיד הייתי המון בשטח, נפגש, משוחח ומעביר להם שיעורים. כל יום ראשון העברתי להם שיעור בדרך לבסיס".

שחיקה// "בכל מקום שהגעתי לחבר'ה שלנו בצבא ראיתי עוד עשרות ומאות חיילים שרוצים תורה, שרוצים קשר, שרוצים חיוק ומתמודדים עם שחיקה דתית בצבא. אני חווה את זה בכל מקום שאני מגיע אליו. הם משתפים שהם מתגעגעים לישיבה ולבית המדרש, אבל לא מוצאים פניות לא בראש ולא באופן מעשי לשם כך. וככל שהזמן עובר הם מתרחקים יותר".

האתגר// "נקודת המוצא היא שהגיוס לצבא הוא מצווה של ממש. צה"ל הוא לא רק הגוף שמגן על חיי העם היהודי, אלא גם ביטוי מעשי לערכים של ערבות הדדית ואחריות לאומית. לצד זה, אחד הקשיים העיקריים שעומדים בפני חיילים דתיים הוא שמירה על אורח חיים הלכתי

שליחות// "באותה שנה הייתי בקשר עם החברים שלי שהתגייסו לצבא וקיבלתי מהם רשמים שטוב שהמשכתי ללמוד, כי בצבא המציאות מורכבת. נחשפתי באמצעותם לאתגרים, ולכן כשהתגייסתי שנה אחריהם היה לי ברור שאני מתגייס מתוך שליחות. החלטתי שלא רק שלא אפול בצבא מבחינה רוחנית, אלא אתמוך בחברים סביבי". התגייס לגבעתי לשלוש שנים.

חיזוק// "לאורך כל השירות הצבאי כתבתי לעצמי ולחברים שלי בפלוגה, הדתיים והלא דתיים, מאמרי חיזוק. כתבתי בכל רגע פנוי שהיה לי - באוטובוסים, ברגילות, בין שמירה לשמירה. כתבתי על היחס לצבא, היחס לחברים, עבודת המידות, וכל מה שקשור לעולמו של חייל יהודי". את המאמרים שכתב קיבץ לימים לספר.

החצי השני// תשעה חודשים לפני השחרור נישא לרחל, במקצועה עובדת סוציאלית ומעצבת גרפית. "שלי ושלכם שלה הוא. כל מה שאני עושה זה אשתי. אשת חיל מי ימצא - אני מצאתי. מלווה ותומכת במסירות".

הנחת// שמונה. יעקב־בניה בן 18, "מתחתן בעזרת ה' החודש", אוריה בת 16, שרה בת 13, הודיה בת 11, תמה בת שמונה, אפרת מרים בת חמש, מבשר־טוב בן שלוש ואליהו־אורי בן חודשיים. "כל ילד הוא נשמה גדולה שהקדוש ברוך הוא מזכה אותנו להיות שותפים לו ולגדל אותה".

מכון מאיר// כווג צעיר קבעו את ביתם בירושלים. עם השחרור מהשירות חזר לבית

השבוע בתלמוד הישראלי

סדר נזיקין | מסכת עבודה זרה

דף ס"א - התנא רבי ישמעאל

רבי ישמעאל היה חברו של רבי עקיבא, היה מגדולי התנאים בדורו, והיה נכדו של רבי ישמעאל כוהן גדול שנהרג בחורבן הבית השני.

בילדותו נשבה רבי ישמעאל על ידי הרומאים ונפדה מן הכלא על ידי רבי יהושע, שגם למדו תורה. למים הוא למד גם אצל רבי אליעזר וכן אצל רבי נחוניא בן הקנה.

כאשר היה לתלמיד חכם גדול הוא הקים ישיבה, ובאותה תקופה גם רבי עקיבא עמד בראשות ישיבה, וכן אנו מוצאים בגמרא הלכות משני בתי המדרשות, פעמים הגמרא מביאה הלכה מ"דבי רבי ישמעאל" ומ"דבי רבי עקיבא".

מבית מדרשו של רבי ישמעאל נוצרו ספר "מכילתא" לחומש שמות, ו"ספרי" לחומש במדבר ולחומש דברים.

רבי ישמעאל התגורר בכפר עזיז הסמוך לאדום.

דף ס"ו - "כלי בן יומו"

כל אוכל שמתבשל, נפלט טעם מהאוכל והטעם הזה נבלע בדפנות של הסיר. כאשר יבשלו בסיר הזה מאכל אחר, הטעם שנבלע בסיר יוצא מהדפנות ונבלע במאכל החדש. למשל: סיר שבושל בו בשר טריפה, אסור לבשל בו בשר כשר אפילו אם ניקו את הסיר היטב, מפני שבדפנות הסיר בלוע טעם הבשר הטרי, וכאשר יבשלו את הבשר הכשר יצא טעם הטריפה לתוך הבשר הכשר.

★ | מן ההיסטוריה | הקמת בית חולים שערי צדק בירושלים

בית החולים "שערי צדק" בירושלים הוקם בשנת 1902 בידי ד"ר משה וולך. הוא נבנה ברחוב יפו ליד שכונת שערי צדק, ונקרא על שמה, אולם היה ידוע בתור "בית חולים וולך" או "בית החולים האמסטרדמי". היה זה בית החולים הראשון בו הייתה מחלקה לבידוד חולים מדבקים, והונהגו בו חיסונים לתושבי ירושלים. כאשר נוסד בית החולים נקבע שהוא יתנהל על פי ההלכה, ועל כך מקפידים עד היום. בשנת 1980 עבר בית החולים לקמפוס חדש שנבנה בשכונת בית וגן, והפך ממוסד קטן למרכז רפואי רב תחומי.

ביחד ננצח!

התלמוד הישראלי הינו פרויקט חינוכי, קהילתי וחברתי השואף להעניק כלים לחיבור משמעותי ועכשווי לערכים יהודיים וישראליים, תוך חיזוק הזהות והעצמת הקשר

לתרבות ולמורשת ישראל

סירקו והצטרפו למאות אלפי לומדי הדף היומי, פתחו שיעור שבועי אצלכם בקהילה לתכנים נוספים: talmudisraeli.co.il

במגרש הביתי

למה הלוי?
"קם מוקדם. משתדל להתפלל בהנץ. כל יום והלוי שלו - פגישות במשרדים של צל"ש, נסיעות לחיילים בשטח, שיחות ושיעורים ברחבי הארץ." משתדל גם להשאיר זמן לבית, לאשתי ולילדים. הולך לישון כשנגמר הלוי או כשנגמר הכוח."

השבת שלי
"מעין עולם הבא. בלי פלאפון. אורחים, סעודות שבת קודש ארוכות, שרים הרבה כל המשפחה ביחד. לימוד תורה בכיף על הבוקר כמעט בלי הפסקות."

סלייטס
"בדרכים לרוב שומע שיעורים. הרב אליעזר קשתיאל והרב אלישע וישליצקי."

צוות לופט
הרב דב ביגון, ראש מכון מאיר, "מעצמה של תורה וקירוב לבבות במרכז ירושלים, והכול מתוך מידות טובות וישרות, חיוך, אהבת ישראל ואמונה בתהליך התחייה, גאולת עם ישראל וציפייה לישועה."

השאלה
"שנזכה כמה שיותר לדון לכף זכות את עצמנו וכל יהודי."

לפחית איתי
"מציאות שלא עסוקים בה בחשיבה איך לקרב כל יהודי וליצור אחדות בעם הקדוש שלנו."

כלאיה גולד
"מקווה שארגון צל"ש ימשיך לגדול ולהתפתח בענק ושנזכה ללוות, לחזק ולתמוך בכל 60 אלף החיילים הדתיים המשרתים בסדיר ובקבע בצה"ל, וגם באלפי הנשים שלהם."

מגיע, גונב 5-10 דקות מהשיעור, וככה פותח את השבוע ברגל ימין."

מתרחבים // בעקבות הצימאון האדיר שחש בשטח, ואחרי חמש שנות פעילות לבדו, הבין שבשלה השעה להרחיב את היקף פעילות ארגונו. "מארגון של אדם אחד הפכנו לארגון גדול עם כמעט 30 עובדים, שמחולק לאגף פעילות ואגף גיוס משאבים. הפעילות שלנו בשטח מונה רכזי שטח בצפון, בדרום ובמרכז, רכזי חיילים בודדים, רכזי חיילים נשואים, חיוזק נשות קבע וסדיר ועשרות נאמני צל"ש מכל הארץ". ואיך הצבא מקבל את זה? "הצבא ובמיוחד הרבנות הצבאית הולכים איתנו יד ביד".

גאולה // "כיום יש 200 אלף חיילים בסדיר, ומתוכם כמעט כל חייל שלישי (!) מגדיר את עצמו דתי. יש עשרות אלפי חיילים דתיים שבעצם אומרים 'אני מחזיק את דגל התורה ודגל ישראל ביחד', שזו גאולה. בתוך המציאות הזאת, החזון שלנו הוא להראות שהצבא והתורה הולכים יחד, ושכל חייל דתי ירגיש חיבוק לאורך השירות הצבאי. שלא ייווצר מצב שחיילים ירגישו בודדים במערכה מבחינה רוחנית."

גם למילואימניקים // "אחרי כמעט שנתיים של מלחמה, השאיפה היא להצליח לחזק, ללוות ולתמוך בעוד עשרות אלפי חיילי מילואים דתיים ונשותיהם, ושלא יהיה אף חייל בודד מבחינה רוחנית. התפילה שלי היא שבכל בסיס ומוצב ברחבי ארצנו יהיו חברות חיילים עובדי ה' שמגובשים ביחד ומתחזקים בעבודת ה' לאורך כל השירות הצבאי."

על אהבה ומחלוקת

לשניים, היו גם זוגות שנקרעו על רקע חילוקי הדעות סביב המשבר. קשה להאמין שהמריבה האידאולוגית הזאת הייתה כל כך משמעותית שהיא פירקה משפחות, אבל היא אכן הייתה כזאת.

השוני בכוחו לחזק את הקשר. למרות זאת, אפשר למצוא גם זוגות שהצליחו לגשר על הפערים ואף להפוך אותם לנקודת כוח. אחת הדוגמאות המעניינות מההיסטוריה האמריקנית היא נישואיהם של נשיא ארצות הברית פרנקלין דלאנו רוזוולט ואשתו אלינור. שניהם באו ממשפחות בעלות מעמד חברתי גבוה, אך עם הזמן אלינור, שהייתה אשת ציבור נחשבת ועסקה בפעילות הומניטרית ובקידום זכויות אדם, אימצה השקפות ליברליות נוקבות, הרבה יותר מהקו הרשמי של בעלה. למרות ההבדלים בדגשים הפוליטיים ביניהם, השניים ניהלו שותפות ציבורית ומשפחתית מיוחדת, שנשענה על כבוד הדדי ועל הבנה שדווקא השונות ביניהם מחזקת את הקשר.

בתקופת המהפכה הצרפתית, בני זוג רבים מצאו את עצמם משני צידי המתרס הפוליטי, אחד תומך במהפכנים והשני נאמן למלוכה. סיפור מפורסם, שהפך כמעט למיתוס, מספר על עיתונאי יעקוביני שהתחתן עם בת למשפחת אצולה ששמרה על עמדות מלוכניות. השניים ניסו להימנע משיחות פוליטיות בבית, אך התקופה הייתה סוערת וההימנעות לא החזיקה מעמד, ובסופו של דבר הם נפרדו. הסיפור הפך לדוגמה היסטורית של האתגר הטמון בשילוב בין אהבה לפוליטיקה בימי משבר. וינסטון צ'רצ'יל, ראש ממשלת בריטניה במלחמת העולם השנייה, נישא לקלמנטין הווייר, שהחזיקה בדעות חברתיות מתונות יותר ולעיתים אף העירה לבעלה על גישתו הנוקשה. למרות זאת נישואיהם נמשכו עשרות שנים והם נחשבו לזוג חזק ותומך. ההבדלים הפוליטיים לא חיסלו את הזוגיות שלהם, אולי דווקא חיזקו אותה, כי הם יצרו מרחב לאיזון הדדי.

זעקת אמא ללוחמים. לאחרונה אני מופיעה לא מעט בוועדות בכנסת. לא, לא נדבקתי בחידק הפוליטי, למרות שקיבלתי בעבר יותר מהצעה אחת להצטרף לשורה. אבל על כתפיי מונחים שמונה בנים וחתנים לוחמים במהלך השנתיים האחרונות, עם עשרות נכדים בתוך, וזה מה שמוביל אותי לשם, לתמוך ולהיות אור חוזר לקבוצות של פורום תקווה ופורום הגבורה, לנסות לעזור בקידום זכויות של נשים ואימהות לחיילים פצועים, נשות קבע ונשות מילואים. וגם להעביר מסרים בשם אמא ללוחמים על הצורך בהכנעת האויב ובשמירה על חיי החיילים לפני הכול.

ובעיקר, זה המסלול לקברו של האדמו"ר מזעוויל. שם אני שוטחת את תפילותיי. יש תפילה על בן לא נשוי, והיא חייבת להיות מדויקת מאוד כי זהו כלי ראשון, עדיין אין אישה בתמונה. יש את התפילות לבן נשוי, זה כלי שני, כי יש לו אישה שמתפללת עליו. ויש תפילות לחתנים, זהו כלי שלישי כי יש גם את האמא שלו וגם את אשתו שמתפללות עליו מלבדי, ותכף יגיעו גם הנכדים. בניגוד לוועדות הכנסת שהן עלמא דשקרא, בבית התפילה מתקבלות ההחלטות החשובות באמת. ●

איור: עדי דוד

אפשר למצוא זוגות שהצליחו לגשר על הפערים ואף להפוך אותם לנקודת כוח. אחת הדוגמאות המעניינות מההיסטוריה האמריקנית היא נשיא ארצות הברית פרנקלין דלאנו רוזוולט ואשתו אלינור. למרות ההבדלים בדגשים הפוליטיים ביניהם, השניים ניהלו שותפות ציבורית ומשפחתית מיוחדת שנשענה על כבוד הדדי ועל הבנה שדווקא השונות ביניהם מחזקת את הקשר

שמאל וימין, אבל יחד. חמי וחמותי היו הפוכים בדעותיהם הפוליטיות. חמותי הייתה ימנית מאוד וחמי הצביע ל'מימד'. זה לא הפריע להם לגדל משפחה גדולה ולשמוח יחד. הוריי ראו עין בעין את הנושא הפוליטי. אבי היה חבר טוב של הרב מאיר כהנא הי"ד עוד כשגרנו בארצות הברית. היינו משתתפים בכינוסים של 'הליגה להגנה יהודית', הארגון שהוא הקים להגנה על היהודים מפני הכושים והפורטוריקנים שהציקו להם ברחובות ניו יורק. גם אמי הייתה ימנית מאוד בדעותיה. אביה, שהיה יהודי חרדי ממונקאטש, היה עם זה ציוני מאוד. הוא היה הולך להפגנות של ז'בוטינסקי, וחבריו קראו לו "רוויזיוניסטע ציוניסטע", אבל הוא לא נרתע. כשהגיע עם משפחתו בתחילת מלחמת העולם השנייה לארצות הברית, כי לא הייתה דרך להגיע לארץ ישראל, הוא שלח את אמי ללמוד בסמינר בית יעקב, אבל גם שלח אותה לתנועת הנוער בית"ר - שילוב מיוחד במינו.

אמי הייתה שרה לנו לפני השנינה שירי ערש ביידיש כמו "אויפען פריפעטשיק" ("חדר קטן"), שמספר על הלימוד בחיידר ליד האח באירופה שלפני השואה. והיא גם שרה לנו בעברית את השיר "שתי גדות לירדן, זו שלנו זו גם כן", ורק אחר כך נרדמנו לקול קריאת "שמע ישראל" על ידה בהברה מזרח-אירופית. ברור, אם כן, שהיא גם הצביעה למולדת, המפלגה של הרב בני אלון וצ"ל ורחבעם זאבי גנדי הי"ד.

האידאולוגיה הפוליטית היא בנפשנו. יש יתרון כאשר יש דמיון בין בני זוג בתכונות, בהשקפת עולם, ברקע הסוציולוגי והמשפחתי ועוד. אבל יש גם משהו מפרה בשוני, בהודמנות לצמיחה זוגית ואישית ובאפשרות להשלים זה את זה. החיים יהיו מונוטוניים מאוד אם תמיד נחשוב אותו הדבר, ולפעמים דווקא ההפכים נמשכים זה לזה. מחקרים עדכניים מראים שבחברות מקוטבות, כמו למשל בארצות הברית, יש נטייה להומוגמיה פוליטית. אנשים נוטים לבחור בני זוג בעלי מאפיינים פוליטיים דומים. מחקרי עומק שבדקו זוגות בבריטניה מצאו כי הסיכוי של זוגות השונים בהשקפותיהם הפוליטיות להיפרד גבוה כמעט ב-40 אחוזים מזוגות עם דעות פוליטיות דומות. המחקר מנסה לנמק את הממצא בכך שההצפה בתכנים פוליטיים, חלקם הגדול רגשיים, מחריפה את הפערים ולכן מביאה לפרדות כואבות.

במדינה כמו שלנו, ובטח בשנתיים האחרונות שבהן המלחמה היא חיינו, הנושא הפוליטי הפך מרכזי מאוד בשיח וגם מעורר בנו תחושות חזקות. הנטייה הפוליטית שלנו תהיה קשורה להשקפת עולמנו, לאמונה, לחברה שבה אנחנו חיים, לכל מה ששאבנו מהבית שבו גדלנו, וממוסדות החינוך ותנועות הנוער שבהם התחנכנו. כאשר אנחנו כוזג אוזחים בהשקפות פוליטיות דומות, זה יכול לחבר אותנו ולחזק את הקשר בינינו. אבל כשיש בינינו פערים פוליטיים, זה עלול להרחיק, כי זה בנפשנו.

ולא צריך ללכת רחוק. בשנת תש"ג נחשפו הפשעים של סטאלין נגד העם היהודי, והדבר יצר משבר עמוק בקיבוצים הרבים שתמכו עד אז בקומוניזם כמודל לסוציאליזם אידיאלי. התעורר ויכוח קשה בין מי שביקשו להתנער מהקו הפרו-סובייטי ובין אלו שהתקשו להשלים עם הביקורת על ברית המועצות ועל סטאלין. המשבר גרם לפירוק התנועה הקיבוצית לשתי תנועות, 'איחוד הקבוצות והקיבוצים' שנטה לכיוון מפא"י ו'הקיבוץ המאוחד' שנטה לכיוון מפ"ם. כאשר התנועה הקיבוצית נקרעה

רגעים של אושר

חום מתיש, עומסי תנועה ותוכניות שמתבטלות. גם כשהחופשה לא מושלמת, הזמן המשפחתי עם האנשים הקרובים אלייך ביותר הוא מתנה יקרת ערך שיש להודות עליה

אינסטגרמית, חופשה בוהקת בצבעים זוהרים ומושלמים. וכשלבסוף מצאנו 'זולה' מושלמת בנחל דן, עם בריכה ומפל קסום, ובילינו שם כל המשפחה ביחד בשמחה רבה, פתאום הגיע נחיל של נמלי אש והעיף אותנו החוצה מתגרדים וכאובים. לרגע נתתי לטעם המר להשתלט על הכול. בתור שפית, אני יודעת שטעם מר באוכל הוא טעם חזק מאוד, וקשה לשלב אותו בצורה מאוזנת עם שאר הטעמים. כנראה שגם היצר הרע יודע את זה, ומנסה לצבוע כל חוויה בטעם של מרירות שתלטנית. אבל מאוחר יותר, כשישבנו כולנו יחד במסעדה איטלקית טובה, וראיתי את האנשים האהובים עליי ביותר בעולם מחייכים, נהנים, אוכלים אוכל טוב, יושבים יחד לראשונה מזה שבועות רבים, הרגשתי סיפוק עצום ותחושת הודיה, על כל הטוב בחיים שלי, על המתנות העצומות שקיבלתי, וגם, ממש כמו בשיר, הודיתי על המר והמתוק. ●

כאשר יצאנו לנופש בצפון האהוב עלינו, הצלחתי להעביר גם להם את הרגע המשפחתי האהוב הזה, את הזיכרונות המתוקים והתחושה שיש כל כך הרבה טוב בחיים ויש במה לשמוח כשכולנו יחד. והנה, גם השנה זכינו - אחרי הרבה שנים שלא - לנסוע שוב לנופש משפחתי. אבל עד שכבר יצאנו לנופש בצפון, כל עם ישראל יצא יחד איתנו. כך שנסיעה שהייתה אמורה לקחת שעותיים, לקחה ארבע שעות בגלל הפקקים הלא נגמרים. ומתי יצאנו? בשבוע הכי חם שהיה כאן אי פעם. חום שמכבה כל רצון לצאת החוצה לטייל, ושהרס חלק מהתוכניות שהוכנו באהבה ובמחשבה. תוסיפו לזה עוד כמה קשיים של מתחים, רצונות סותרים פה ושם, בשביל להכניס קצת מרירות לתוך הרגע המתוק הזה שאני כל כך אוהבת, נופש משפחתי שכמוהו לא זכינו לעשות כבר כמה שנים. היה רגע אחד שקצת התעצבנתי על כך שאין לי חופשה

לכל אחד מגיע מקום שמח בחיים. מקום שבו משהו בנפש נרגע, משתחרר, מקום שממלא את הריאות באוויר אחר, פשוט ונקי יותר. מאז שהייתי ילדה, המקום הזה בשבילי היה הנופש. בילדותי בקיבוץ היינו נוסעים כל שנה כל המשפחה יחד לנופש של שבוע, בכל פעם במקום אחר. פעם זה היה בנהריה ופעם אחרת בחיפה, פעם בתל אביב העיר הגדולה ופעם בסיני. זכור לי נופש שנכשל קשות בגלל שהוא היה בפסח, וביום השני הגיע גל עצום של גשם לאזור והרס את התוכנית הנפלאה לנופש באוהל על חוף נואיבה. אלו היו זמנים מתוקים כל כך בשבילי, כי פתאום היינו משפחה שלמה, שגרה ביחד ולא מפוזרת בבתי ילדים, שאוכלת אוכל של אמא ולא של חדר אוכל, שמטיילת ומתפנקת ונהנית מכל רגע. אלו זיכרונות של אושר תמים ומתוק, שרציתי כל כך להעביר לילדיי. כאמא לא כל שנה זכיתי לכך, למעשה יותר שנים לא זכינו מאשר כן. בכל אופן,

קציצות אלי סלק עם סלסלת עגבניות שרי וזיתים

במזג אוויר חם כל כך קצת קשה לחשוב על אוכל מסובך, וזה הזמן להכין מנה קלילה ומספקת כמו זו. נפלא להגיש את הקציצות המושלמות הללו עם סלסה של עגבניות שרי בצבעים שונים וזית קלמטה. הסלסה הזאת נפלאה גם בפני עצמה, והופכת את הקציצות לחגיגה אמיתית.

לקציצות:

- חבילת אלי סלק
- בצל גדול קצוץ
- שמן זית לטיוח
- 4 שיני שום כתושות
- 3 כפות פטרוזיליה
- או כוסברה קצוצה
- כוס פירורי לחם
- ביצה אחת
- מלח ופלפל
- שמן לטיוח

סלסה:

- 2 כוסות עגבניות שרי
- בצבצים שונים
- חצי כוס זית קלמטה
- 1/2 שום כתושה
- 3 כפות ביצ'יקוס קצוץ
- או כוסברה קצוצה
- 3 כפות שמן זית
- כפית חומץ בלסמי או מיץ לימון
- מלח ופלפל

מכינים את הקציצות: מטגנים את הבצל בשמן זית כ-15 דקות, עד שהוא מזהיב, ומעבירים לקערה. קוצצים דק מאוד את עלי הסלק כולל הגבעולים ומעבירים לקערה. מוסיפים את שאר חומרי הקציצות ומערבבים. מעבדים לתערובת אחידה ויוצרים קציצות בקוטר 3 סנטימטרים. מחממים שמן במחבת ומטגנים את הקציצות 3-4 דקות מכל צד עד להזהבה, ומעבירים לנייר סופג.

מכינים את הסלסה: חותכים את העגבניות והזיתים לקוביות קטנות, מעבירים לקערה ומוסיפים את שאר החומרים. מערבבים, טועמים ומתקנים תיבול. מגישים יחד את הקציצות והסלסה.

ה-FUTURE שלך מתחיל ב-HIT

מהנדסות ומהנדסי העתיד

הצטרפו למגוון תוכניות לימוד
יישומיות לתואר ראשון ושני
במקצועות ההנדסה, ההייטק
והמד-טק

לפרטים נוספים היכנסו לאתר: www.hit.ac.il